CURIERUL UCRAINEAN

Serie nouă, nr. 499-500 / martie 2024

Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

Luptați și veți învinge!

Ш. Шевченко

730 DE ZILE DE RĂZBOI ÎN INIMA EUROPEI: CONSECINȚE, REALITĂȚI ȘI PERSPECTIVE ÎN PLAN REGIONAL ȘI MONDIAL

Uniunea Ucrainenilor din România (UUR) a organizat marți, 27 februarie, la Palatul Parlamentului, o masă rotundă cu tema „730 de zile de război în inima Europei: consecințe, realități și perspective în plan regional și mondial". Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu Grupul Parlamentar al Minorităților Naționale.

Războiul din Ucraina în imagini

În deschiderea evenimentului, a avut loc vernisajul expoziției „730 de zile de război în inima Europei: conflictul în imagini", realizată în parteneriat cu agenția Agerpres. Fotografiile expuse poartă semnătura lui Cristian Lupașcu, corespondent Agerpres, care a surprins imagini emoționante prin lentila aparatului său, pe parcursul a 15 deplasări în Ucraina.

Imaginile sunt revelatoare pentru situația din Ucraina și constituie un manifest, un apel la conștientizarea dramei care se desfășoară acolo. „Fotografiile expuse nu fac decât să confirme că există război, că există prejudicii imense, atât materiale, cât și umane, și că există o nevoie de solidaritate pentru a susține Ucraina în lupta ei cu agresorul rus", a spus Cristian Lupașcu.

Agenția Agerpres a fost reprezentată la eveniment de directorul general, Claudia Nicolae. „Acest război înseamnă sânge, înseamnă crime. Am încercat să arătăm și arta, cultura, civilizația care sunt afectate, am prezentat în imagini patrimoniul UNESCO, distrus total sau parțial. Am prezentat biserici care reprezintă, în fond, valoarea culturală a oricărui popor în suferință", a precizat Claudia Nicolae.

România, un partener de nădejde pentru Ucraina

Masa rotundă a fost deschisă de președintele Uniunii Ucrainenilor din România, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi, care a subliniat faptul că România sprijină poporul ucrainean încă de la începutul invaziei, Parlamentul României fiind printre primele din

(Continuare la pagina 9)

Din sumar:

- Din agenda deputatului UUR — pag. 2
- Mesajul Președintelui UUR la doi ani de la izbucnirea războiului pe scară largă în Ucraina — pag. 3
- Cronica activității UUR — pag. 4, 5, 6
- Parteneriat între Suceava și Herța — pag. 7
- Doi ani de război pe scară largă în Ucraina, în filialele UUR — pag. 8, 10, 11
- Filialele UUR au sărbătorit Ziua Internațională a Limbii Materne — pag. 12, 13, 14
- Festivalul de cântec ucrainean, laic și religios, la Micula — pag. 14
- Ziua emblemei de stat a Ucrainei — pag. 15
- Rugăciune și Post — pag. 16

DIN AGENDA DEPUTATULUI UUR

DEMERSURI PENTRU REZOLVAREA PROBLEMELOR SEMNALATE DE CETĂŢENI

În premieră, mai multe şcoli din judeţele Suceava, Maramureş, Tulcea şi Timişoara, aflate în localităţi în care locuiesc preponderent etnici ucraineni, se află pe lista unităţilor de învăţământ incluse în programul naţional „Masă sănătoasă” pentru anul în curs, conform unui document publicat în Monitorul Oficial. Acest anunţ a fost făcut recent de preşedintele UUR, deputatul Nicolae-Miroslav Petreţchi.

Apariţia pe listă a Şcolilor Gimnaziale Moldova Suliţa şi Dărmăneşti, ambele din judeţul Suceava, a Şcolii Profesionale Ruscova, din judeţul Maramureş, a Şcolilor Gimnaziale Chilia Veche şi Pardina din judeţul Tulcea şi a Şcolilor Gimnaziale Maşloc, Criciova, Nitchidorf şi Variaş, toate din judeţul Timiş, reprezintă pentru mine un mare motiv de satisfacţie, a menţionat domnul Nicolae-Miroslav Petreţchi într-o postare pe contul său de Facebook.

Preşedintele Nicolae-Miroslav Petreţchi a mai precizat că, în calitate de deputat al comunităţii ucrainene, a pledat permanent pentru egalitatea de şanse în educaţie, creşterea performanţelor şcolare şi evitarea abandonului şcolar, inclusiv în cel mai recent demers parlamentar adresat ministrului Educaţiei, Ligia Deca, asupra necesităţii implementării echitabile a programului la nivel naţional „Masă sănătoasă”.

„Mi-am concentrat atenţia pe unităţile de învăţământ aflate în zone defavorizate, cu accent pe nevoile specifice ale comunităţilor din mediul rural, unde alimentaţia multor copii depinde chiar de prezenţa programului «Masă sănătoasă» şi unde această măsură constituie singura garanţie că cei mici nu abandonează studiile”, a susţinut reprezentantul ucrainenilor în Parlamentul României.

În răspunsul oficial pe care deputatul l-a primit de la ministrul Ligia Deca, aceasta din urmă dă asigurări că programul „Masă sănătoasă” pentru anul 2024 realizează „o selecţie complexă nediscriminatorie a unităţilor de învăţământ preuniversitar care au nevoie accentuată de sprijin, aplică criterii de selecţie generale şi specifice ce vizează creşterea incluziunii şi a rezultatelor şcolare şi diminuarea abandonului şcolar în unităţile de învăţământ preuniversitar din mediile dezavantajate geografic, economic sau social”.

„Sunt mulţumit să constat că obiectivele ministrului Deca au coincis cu cele pe care le-am sesizat şi pe care le voi urmări în continuare pentru copiii şi tinerii comunităţii ucrainene din ţara noastră”, a mai scris Nicolae-Miroslav Petreţchi.

* * *

Recent, Nicolae-Miroslav Petreţchi a fost informat, în urma interpelării adresate ministrului Apărării Naţionale, Angel Tîlvăr, că Statul Major al Apărării a reconfirmat avizul privind construcţia a două poduri noi în comuna Remeţi, judeţul Maramureş, proiect de investiţii esenţial pentru această localitate, unde conviețuiesc numeroşi etnici ucraineni.

În demersul său către ministrul Angel Tîlvăr, deputatul Nicolae-Miroslav Petreţchi a subliniat că avizul obţinut de UAT Remeţi, eliberat de Statul Major al Apărării la data de 16.11.2022, cu valabilitate de un an, a expirat din cauza trenării unor lucrări de construcţie-montaj, iar UAT Remeţi a depus o cerere de reconfirmare a avizului, menţionând că toate condiţiile şi soluţiile tehnice de realizare a obiectivului rămân neschimbate.

Totodată, reprezentantul ucrainenilor în Camera Deputaţilor a atras atenţia că cele două poduri existente se află într-o stare înaintată de deteriorare, unul dintre acestea fiind închis pentru circulaţie, aflându-se în pericol de prăbuşire. Celălalt pod, care a preluat tot traficul, inclusiv pe cel de mare tonaj, riscă să nu facă faţă gradului mare de solicitare, iar comuna Remeţi poate rămâne fără principala cale de acces.

* * *

Poate fi periclitată viaţa pacienţilor internaţi în spitalele din România? Pot atacurile cibernetice să fure datele personale ale cetăţenilor şi să destabilizeze sistemul medical românesc? La aceste întrebări îngrijorătoare, Nicolae-Miroslav Petreţchi a solicitat un răspuns ferm şi lămuritor de la ministrul Sănătăţii, Alexandru Rafila, căruia i-a adresat o interpelare oficială cu privire la securitatea cibernetică a unităţilor medicale din România şi, implicit, la riscul crescut de vulnerabilitate cibernetică în contextul procesului de digitalizare a serviciilor publice.

Interpelarea sa vine în urma recentului atac cibernetic de tip ransomware, care a afectat un număr semnificativ de instituţii medicale din ţară, inclusiv centre medicale de importanţă majoră. Atacul a criptat datele serverelor conectate la platforma HIPOCRATE, afectând rapid mai multe unităţi medicale.

În documentul adresat ministrului, deputatul Nicolae-Miroslav Petreţchi a subliniat rapiditatea cu care acest atac s-a răspândit, riscurile la care au fost expuse datele personale ale cetăţenilor şi daunele provocate capacităţii de funcţionare a spitalelor, menţionând că atacurile cibernetice pot bloca activitatea în domeniu, având potenţialul de a deveni o chestiune de viaţă şi moarte în cazul unităţilor medicale.

Nicolae-Miroslav Petreţchi a atras atenţia că acest atac nu este unul singular, subliniind recurenţa atacurilor cibernetice asupra unităţilor medicale din România, fapt care indică o vulnerabilitate persistentă a sistemului medical în faţa grupurilor de hackeri sau a persoanelor interesate de destabilizarea acestuia.

DIN ACTIVITATEA PARLAMENTARĂ

Miercuri, 28 februarie, deputatul Nicolae-Miroslav Petreţchi a avut o întâlnire, la Palatul Parlamentului, cu o delegaţie de parlamentari ucraineni, prezenţi la Bucureşti pentru a participa la masa rotundă cu tema „730 de zile de război în inima Europei: consecinţe, realităţi şi perspective în plan regional şi mondial”, organizată de Uniunea Ucrainenilor din România (UUR), în parteneriat cu Grupul Parlamentar al Minorităţilor Naţionale.

Din partea română, la discuţii, au mai participat: preşedintele Grupului parlamentar de prietenie cu Ucraina, Ioan Balan, liderul Grupului parlamentar PNL în Camera Deputaţilor, Gabriel Andronache, şi vicepreşedintele Comisiei pentru apărare, Sorin Moldovan.

Din delegaţia ucraineană, au făcut parte deputaţii Oleksandr Pasichnyi, preşedintele Grupului de prietenie Ucraina-România, Oksana Savchuk şi Mihailo Laba, Ambasadorul Ucrainei în România, Ihor Prokopchuk, şi secretarul I al Ambasadei Ucrainei în România, Borys Patrash.

Cu această ocazie, Nicolae-Miroslav Petreţchi a subliniat rolul diplomaţiei parlamentare în consolidarea relaţiilor dintre România şi Ucraina şi a vorbit despre necesitatea intensificării schimburilor la nivel parlamentar între cele două ţări, atât la nivelul grupurilor de prietenie, cât şi la cel al comisiilor de specialitate. De asemenea, a arătat că, în actualul context internaţional şi regional, consolidarea relaţiilor bilaterale româno-ucrainene dobândeşte o relevanţă deosebită.

Deputaţii români au reiterat sprijinul României pentru Ucraina „atât timp cât va fi nevoie” şi au exprimat disponibilitatea de a împărtăşi experienţa şi expertiza acumulate în procesul de pregătire pentru aderarea la UE.

La rândul lor, parlamentarii ucraineni au mulţumit autorităţilor şi poporului român pentru sprijinul concret, constant şi multidimensional acordat Ucrainei pe parcursul ultimilor doi ani, în special pentru sprijinirea refugiaţilor şi asigurarea tranzitului de cereale pentru export, rolul României fiind crucial în acest sens.

Observator

COMUNICAT

Din activitatea conducerii Uniunii Ucrainenilor din România

Preşedintele Uniunii Ucrainenilor din România a convocat, pentru data de 27.02.2024, la sediul central al UUR din Bucureşti, situat în str. Radu Popescu, nr. 15, şedinţa ordinară a Consiliului (Radei) UUR.

În prima parte a lucrărilor, departamentul administrativ a prezentat informările realizate de compartimentele resurse umane şi contabilitate cu privire la situaţia financiar-contabilă pentru luna ianuarie 2023 şi rezultatele reieşite atât în urma analizei pe categorii a cheltuielilor efectuate la nivelul filialelor, al comisiilor de specialitate ale UUR, cât şi din verificarea deconturilor transmise de preşedinţii de filiale.

Şedinţa de lucru a continuat cu prezentarea şi aprobarea devizelor estimative pentru acţiunile planificate a se desfăşura în luna martie 2024, care, în principal, s-au referit la organizarea şi desfăşurarea unor acţiuni specifice, şi anume: „Rolul femeii în transmiterea limbii ucrainene” – Filiala Arad, „Taras Şevcenko – simbol al literaturii ucrainene” – Filiala Arad, „Dragă doamnă, pentru tine!” – Filiala Botoşani, „Taras Şevcenko – poetul naţional al ucrainenilor” – Filiala Botoşani,

„Olimpiada de Limba şi Literatura Ucraineană – etapa judeţeană” – Filiala Botoşani, „Concursul de recitare a poeziei ucrainene – etapa judeţeană” – Filiala Botoşani, „Olimpiada de Limba şi Literatura Ucraineană – etapa naţională” – Filiala Botoşani, „Ziua Internaţională a Femeii” – Filiala Bucureşti, „Zilele dedicate lui Taras Şevcenko” – Filiala Bucureşti, „Sărbătorirea poetului Taras Şevcenko. Portretul femeii în operele lui Taras Şevcenko” – Filiala Caransebeş, „Ziua Internaţională a Femeii” – Filiala Cluj, „210 ani de la naşterea poetului Taras Şevcenko” – Filiala Cluj, „Ziua Internaţională a Femeii – Rolul femeii ucrainene în păstrarea identităţii etnice” – Filiala Galaţi”, „210 ani de la naşterea poetului Taras Şevcenko” – Filiala Iaşi, „Rolul femeii ucrainene în societate” – Filiala Maramureş, „Olimpiada de Limba şi Literatura Ucraineană – etapa judeţeană” – Filiala Maramureş, „210 ani de la naşterea poetului Taras Şevcenko” – Filiala Maramureş, „Excursie cu elevii care studiază în limba ucraineană la Şcoala Gimnazială Lunca la Tisa” – Filiala Maramureş, „Excursie cu Mocăniţa, Şcoala Gimnazială Crăciuneşti” – Maramureş, „Rolul femeii – mame ucrainene în educaţia familiei şi Zilele Taras Şevcenko” – Filiala Satu Mare, „210 ani de la naşterea poetului Taras Şevcenko” – Filiala Suceava, „Olimpiada de Limba şi Literatura Ucraineană – etapa judeţeană” – Filiala Suceava, „Rolul femeii în păstrarea limbii materne – Ziua Internaţională a Femeii” – Filiala Suceava, „Concurs istoria şi tradiţiile ucrainene din România” – Filiala Timiş, „Seară de film cu tinerii ucraineni” – Filiala Timiş, „Olimpiada de Limba şi Literatura Ucraineană – etapa judeţeană” – Filiala Timiş, „210 ani de la naşterea poetului Taras Şevcenko” – Filiala Timiş, „Rolul femeii în păstrarea identităţii ucrainene” – Timiş, „210 ani de la naşterea poetului Taras Şevcenko” – Filiala Tulcea, „Ziua Internaţională a Femeii – Rolul femeii ucrainene în păstrarea identităţii etnice” – Filiala Tulcea, „Un buchet de flori pentru cea mai gingaşă fiinţă – Femeia” – Filiala Maramureş. Toate devizele prezentate de filiale şi de comisiile de specialitate au fost aprobate, iar, acolo unde sumele solicitate au fost mai mari decât cele prevăzute în planul anual de cheltuieli, acestea au fost suplimentate.

În continuarea lucrărilor, preşedintele UUR a prezentat referatele de necesitate pentru luna martie 2024. Prin acestea, filialele şi comisiile de specialitate ale Uniunii au solicitat alocarea de fonduri pentru: desfăşurarea şedinţelor de Comitet şi participarea la şedinţele Consiliului UUR, plata cheltuielilor gospodăreşti, achiziţia obiectelor de uz casnic şi gospodăresc, de materiale consumabile, renovare sedii etc. În urma dezbaterilor, au fost aprobate toate referatele.

A urmat, ca punct distinct pe ordinea de zi, analiza activităţii filialelor şi a sediului central pentru perioada 12.01.2024 – 25.02.2024, precum şi prezentarea şi analizarea problemelor semnalate de etnicii şi refugiaţii ucraineni pentru perioada ianuarie – februarie a.c.

De asemenea, în cadrul lucrărilor, a fost analizat stadiul proiectelor implementate şi a celor care urmează a fi demarate în vederea susţinerii bisericilor în care se slujeşte în limba ucraineană.

Tot în cadrul şedinţei, a fost prezentată şi activitatea deputatului Nicolae-Miroslav Petreţchi, dintre care se evidenţiază intervenţiile realizate în cadrul plenului Parlamentului României, inclusiv prin adresarea de interpelări şi întrebări către organele legislative, cu privire la soluţionarea şi/sau actualizarea stadiului soluţionării problemelor cu care se confruntă comunitatea ucraineană, şi nu numai, desfăşurarea întâlnirilor la nivelul comunităţilor ucrainene din întreaga ţară, precum şi întâlnirile de lucru desfăşurate pe teritoriul Ucrainei.

Spre sfârşitul lucrărilor şedinţei, au fost analizate şi dezbătute diverse probleme organizatorice privind desfăşurarea activităţii Uniunii Ucrainenilor din România, dintre care: prezentarea raportului întocmit de Comisia de Cenzori a UUR pentru perioada octombrie – decembrie 2023, cu aviz favorabil, înfiinţarea unei noi comisii pentru relaţia cu refugiaţii în vederea facilitării integrării acestora în comunitatea ucraineană din România şi altele.

La încheierea şedinţei, Consiliul Uniunii a adoptat hotărâri pentru fiecare dintre problemele şi măsurile analizate şi aprobate, acestea fiind semnate de toţi membrii Radei.

Următoarea şedinţă de lucru a Consiliului va avea loc la o dată şi într-o locaţie care vor fi comunicate în timp util filialelor.

Consiliul Uniunii Ucrainenilor din România

MESAJUL PREŞEDINTELUI UUR, NICOLAE-MIROSLAV PETREŢCHI

DOI ANI DE RĂZBOI PE SCARĂ LARGĂ ÎN UCRAINA

Acum doi ani, Vladimir Putin a lansat o invazie pe scară largă împotriva Ucrainei, cel mai mare atac asupra unei ţări europene de la cel de-Al Doilea Război Mondial. După aproape 80 de ani de pace şi prosperitate, continentul european a fost zguduit de un nou război neprovocat, nejustificat şi ilegal. Milioane de ucraineni, majoritatea femei şi copii, au fost nevoiţi să-şi părăsească ţara din cauza invaziei ruseşti, cel puţin 10 mii de civili au murit în Ucraina, unde războiul cu Rusia continuă.

Zeci de oraşe şi sate ucrainene au fost complet distruse de armata rusă, însă, dincolo de numeroasele destine frânte şi vieţi pierdute, militarii ucraineni şi-au demonstrat rezistenţa şi curajul în faţa invaziei ruseşti, reuşind să oprească înaintarea armatei ruse către Kiev şi să elibereze mai bine de 50% din teritoriul ţării ocupat de trupele Rusiei în primele 19 luni de război.

În tot acest timp, forţele ruse au continuat atacurile cu rachete şi drone asupra oraşelor, asupra infrastructurii-cheie şi portuare ucrainene, inclusiv în proximitatea graniţei cu România, zilnic fiind distruse clădiri rezidenţiale, spitale, şcoli şi grădiniţe. Un total de 341 de situri culturale ucrainene au fost avariate în cei doi ani de război, iar costurile pentru reconstrucţia şi redresarea Ucrainei sunt estimate la cel puţin 486 de miliarde de dolari în următorii 10 ani.

Salut poziţia consecventă şi clară a României, care, încă din primele zile de război, a condamnat în cei mai fermi termeni agresiunea armată de proporţii a Rusiei împotriva Ucrainei şi care continuă să ofere statului vecin sprijin cuprinzător şi multidimensional – politic, economic, militar, financiar, umanitar, logistic etc. Statul român şi-a asumat un rol de maximă importanţă în asigurarea tranzitului de cereale ucrainene către pieţele internaţionale, astfel încât, în prezent, aproximativ 70% din producţia agricolă ucraineană este exportată prin România.

În aceşti doi ani, relaţiile bilaterale româno-ucrainene au cunoscut o dezvoltare excepţională. Vizita la Kiev a Preşedintelui României, Klaus Iohannis, vizita la Bucureşti a Preşedintelui Ucrainei, Volodymyr Zelenskyi, sau a Prim-ministrului ucrainean, Denys Şmyhal, vizita Prim-ministrului Marcel Ciolacu, în fruntea unei delegaţii guvernamentale, la Kiev, unde a avut loc prima şedinţă comună a Guvernelor României şi Ucrainei, nenumăratele întâlniri ale miniştrilor afacerilor externe, agriculturii, transporturilor etc. ale celor două state sunt doar câteva exemple de contacte la nivel înalt care au dus la dezvoltarea relaţiilor bilaterale, pe care România şi Ucraina au decis să le ridice la nivel de Parteneriat Strategic.

Orice stat îşi doreşte să aibă vecini stabili din punct de vedere politic, economic, social şi al securităţii, care împărtăşesc şi promovează valorile şi principiile democratice, iar Ucraina şi-a demonstrat, prin sacrificiul suprem, ataşamentul faţă de valorile şi idealurile europene. Astăzi, Ucraina este scutul Europei şi trebuie ajutată să învingă. Sprijinind Ucraina, sprijinim securitatea României şi a Republicii Moldova, apărăm prosperitatea ţărilor noastre, ne protejăm copiii, protejăm valorile democraţiei şi ale statului de drept!

Acum, mai mult ca oricând, lumea civilizată trebuie să fie alături de Ucraina în lupta ei pentru libertate, democraţie şi pentru dreptul legitim de a-şi alege singură destinul. Doar o victorie a Ucrainei va putea opri acţiunile revizioniste ale lui Putin în Europa de Est şi va readuce pacea durabilă şi prosperitatea în regiune şi în Europa.

CRONICA ACTIVITĂŢII UUR

Mihai Eminescu, poetul naţional al românilor, a fost sărbătorit la Suceava şi la Cernăuţi prin evenimente iniţiate de organizaţiile locale ale Uniunii Ucrainenilor din România şi în cadrul şcolilor sucevene unde se studiază limba ucraineană. Delegaţia din Suceava, condusă de preşedintele Filialei sucevene a UUR Ilie Sauciuc, în perioada 19-21 ianuarie, a efectuat o vizită la Cernăuţi, unde a depus coroane de flori la monumentele lui Mihai Eminescu şi Taras Şevcenko.

La invitaţia lui Vasile Bâcu, preşedintele Societăţii pentru Cultură şi Literatură Română în Bucovina „Mihai Eminescu”, redactor-şef al „Gazetei de Herţa”, delegaţia din Suceava s-a întâlnit la Centrul Cultural Român „Eudoxiu Hurmuzachi” pentru discuţii şi vizionarea filmului „Eminescu şi Cernăuţii”, regizat de Mihai Grosu, în scenariul prof. dr. Ionel Novac şi Vasile Bâcu. Ilie Sauciuc, preşedintele Filialei Suceava a UUR, a subliniat colaborările culturale şi educaţionale dintre românii din regiunea Cernăuţi şi ucrainenii din judeţul Suceava, consolidând „podul prieteniei”.

Mykola V. Kyryliuk, directorul Liceului Comercial Superior din cadrul Universităţii Comercial-Economice de Stat din Cernăuţi, a propus încheierea unui parteneriat cu o şcoală similară din Suceava, solicitând sprijinul lui Ilie Sauciuc, inspector şcolar pentru minoritatea ucraineană în cadrul IŞJ Suceava. Scopul colaborării constă în schimbul de bune practici în domeniul educaţiei.

Pr. Mihai Cobziuc, consilier eparhial la Biroul pentru Relaţii cu Minorităţile în cadrul Arhiepiscopiei Sucevei şi Rădăuţilor, liant al comunităţilor ucraineană din România şi românească din Ucraina, a impresionat publicul cu interpretarea unor cântece pe versuri de Eminescu şi Şevcenko. Preşedintele Ilie Sauciuc a donat cărţi în limbile ucraineană şi română, editate de UUR, pentru a îmbogăţi fondul de carte al Centrului Cultural Român din Cernăuţi.

Vizita la Universitatea Naţională de Stat „Iurii Fedkovici” din Cernăuţi a oferit o incursiune în istorie şi în povestea acestui edificiu-simbol al Bucovinei. De asemenea, vizionarea piesei „Ciuma albă” la Teatrul Melodramatic „Olha Kobyleanska”, regizată de Dmytro Leonchyk, a fost o experienţă culturală deosebită, transmiţând un puternic mesaj împotriva războiului şi promovând speranţa în biruinţa asupra „imperiului răului”.

Prin activităţile de celebrare a poetul naţional român, Mihai Eminescu, minoritatea ucraineană din România îşi arată respectul faţă de cultura românească, promovând relaţiile de prietenie şi de frumoasă conviеţuire.

***

În calitate de vicepreşedinte Regional pentru Europa de Est al Congresului Mondial al Ucrainenilor (CMU), preşedintele Uniunii Ucrainenilor din România, Nicolae-Miroslav Petreţchi, a condus, la 22 ianuarie, împreună cu doamna Yevheniya Petrova, coordonatorul relaţiilor comunitare al CMU, prima şedinţă de la preluarea noului mandat.

La întrunire, a fost prezentă doamna Mariana Betsa, Ambasadorul Ministerului Afacerilor Externe al Ucrainei cu misiuni speciale, responsabil pentru relaţia cu ucrainenii de pretutindeni, dar şi reprezentanţii organizaţiilor ucrainene din Estonia, Lituania, Letonia, Ungaria, Republica Moldova şi Slovacia.

În cadrul şedinţei, au fost prezentate şi analizate:

• activităţile organizaţiilor diasporei ucrainene, colaborarea lor cu MAE ucrainean;

• priorităţile CMU;

• campania globală privind sancţiunile împotriva Federaţiei Ruse;

• evenimentele programate pentru data de 24 februarie, marcând cei doi ani de la începutul invaziei ruse pe scară largă asupra Ucrainei;

• situaţia învăţământului în limba ucraineană, precum şi problemele educaţionale actuale la nivel internaţional şi regional.

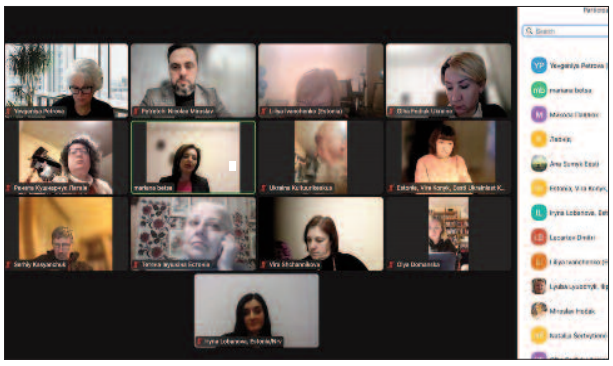

De asemenea, au fost discutate aspecte legate de bunele practici ale Uniunii Ucrainenilor din România, care pot fi implementate în celelalte organizaţii ale ucrainenilor din regiunea de est a Europei, şi nu numai.

Totodată, preşedintele UUR a prezentat mai multe informaţii despre sesiunea de planificare strategică a Congresului Mondial al Ucrainenilor, care va avea loc în România, în primăvara acestui an.

A mai fost analizată şi discutată baza de date a reţelei CMU în raport cu harta geografică a regiunii, cu scopul de a îmbunătăţi şi consolida activităţile în regiunea de est a Europei.

***

Elevii secţiei Limba ucraineană de la Liceul Teoretic „Iulia Hasdeu” din Lugoj au adus, în ziua de 23 ianuarie, un omagiu Unirii Principatelor Române din 1859, printr-un eveniment deosebit desfăşurat la Muzeul de Istorie, Etnografie şi Artă din aceeaşi localitate.

În cadrul manifestării organizate cu prilejul a 165 de ani de la Unirea Principatelor, au avut loc două lansări de carte şi vernisajul expoziţiei „130 de ani de la înfiinţarea Episcopiei Greco-Catolice din Lugoj – 1853”. Astfel, a fost lansat volumul „Restituiri Bănăţene – XI” şi cartea „Ţara Făgetului: istorie, spiritualitate şi turism”, semnate de autorii Dumitru Tomonii, respectiv Gabriela Vidoni.

Evenimentul a fost organizat în colaborare de Muzeul de Istorie, Etnografie şi Artă Plastică Lugoj, Societatea de Ştiinţe Istorice din România, Filiala Lugoj, şi Liceul Teoretic „Iulia Hasdeu”. Din partea Filialei Timiş a Uniunii Ucrainenilor din România, a participat preşedintele organizaţiei de tineret, profesorul Gabriel Bilan.

Un moment deosebit al evenimentului l-a reprezentat programul artistic susţinut de corul elevilor de la secţia bilingvă ucraineană, coordonaţi de profesorii Violeta Manzur şi Gabriel Bilan. Tinerii au încântat audienţa cu melodii patriotice şi cu prezentarea minunatelor costume tradiţionale specifice portului ucrainean.

***

26 ianuarie va rămâne în amintirea celor prezenţi la sediul Filialei Arad a Uniunii Ucrainenilor din România datorită atmosferei îmbogăţite de poveşti ucrainene aduse la gura sobei de către femei mai vârstnice din comuna Târnova. Evenimentul a fost posibil la invitaţia preşedintelui Filialei arădene a UUR, Gavrilă Miculaiciuc.

Femeile, purtând cu ele tradiţia şi experienţa unei comunităţi bogate în istorie şi cultură, au captivat audienţa cu poveşti spuse blajin, în graiul străbunilor. Iniţiativa, menită să împărtăşească moştenirea culturală cu cei mai tineri membri ai comunităţii, a constituit un prilej adecvat de a păstra şi transmite valorile ucrainene de la o generaţie la alta.

Fiecare poveste a reprezentat o fereastră deschisă spre trecutul bogat al comunităţii, oferind o perspectivă unică asupra tradiţiilor şi obiceiurilor transmise din strămoşi. Evenimentul inedit a fost potenţat de o ambianţa caldă, poveştile generând o conexiune între generaţii şi consolidând legăturile comunităţii ucrainene. Desfăşurarea acestuia a fost posibilă cu sprijinul financiar al Uniunii Ucrainenilor din România.

***

Preşedinţii filialelor Uniunii Ucrainenilor din România au răsplătit, la finalul lunii ianuarie, eforturile remarcabile ale echipelor participante la Campionatul Naţional de Fotbal al Ucrainenilor, competiţie sportivă desfăşurată anul trecut. Echipele din Filialele UUR Timiş, Maramureş, Suceava, Arad şi Caraş-Severin au primit premii în bani, ca recunoaştere a meritelor sportive şi ca angajament solid al UUR privind susţinerea viitoarelor activităţi competiţionale, inclusiv a achiziţionării de echipamente sportive necesare.

Uniunea Ucrainenilor din România a organizat şi a găzduit Campionatul Naţional de Fotbal al Ucrainenilor în perioada 11-15 septembrie 2023, în judeţul Maramureş. Evenimentul a constituit atât un moment de mare importanţă pentru comunitatea ucraineană din România, cât şi o competiţie sportivă de impact, care a contribuit la promovarea şi susţinerea pasiunii pentru fotbal, consolidând, în acelaşi timp, legăturile sociale şi culturale între membrii comunităţii.

Ediţia următoare a Campionatului Naţional de Fotbal al Ucrainenilor va avea loc în judeţul Timiş, acest efort organizatoric reprezentând un angajament ferm al Uniunii Ucrainenilor din România pentru dezvoltarea sportului în comunitatea ucraineană din ţară. Dincolo de evenimentul sportiv, iniţiativa UUR se concretizează într-o implicare fermă în susţinerea valorilor fundamentale de fair-play şi colaborare intercomunitară.

***

Eforturile susţinute pentru orientarea corectă a activităţilor Uniunii Ucrainenilor din România, cu

(Continuare la pagina 5)

CRONICA ACTIVITĂŢII UUR

(Urmare de la pagina 4)

accent pe identificarea şi rezolvarea problemelor întâmpinate de comunitatea ucraineană, au continuat în cadrul campaniei „Cunoaşte! Susţine! Rezolvă!”. O nouă întâlnire a avut loc, în ziua de 8 februarie, la sediul Filialei Maramureş a UUR, cu participarea membrilor Comitetului şi a membrilor Birourilor Organizaţiilor locale ale Filialei Maramureş a UUR.

Printre aspectele de importanţă majoră care au animat discuţiile, s-au aflat problemele concrete ale membrilor comunităţii ucrainene din fiecare localitate în care trăiesc etnicii ucraineni din Maramureş, un bilanţ al activităţii fructuoase a Uniunii din 2020 până în prezent şi obiectivele UUR pentru următorii ani.

Au fost abordate, punctual, evenimentele organizate de UUR în ultimii patru ani, susţinerea acordată învăţământului în limba ucraineană, prin organizarea de concursuri şi olimpiade şcolare, şi au fost trecute în revistă eforturile pe care Nicolae-Miroslav Petreţchi le-a făcut la nivel parlamentar, pentru îmbunătăţirea legislaţiei în vigoare.

De asemenea, au fost discutate atât sprijinul acordat de UUR bisericilor ucrainene, cât şi iniţiativele pe care organizaţia le va avea în continuare pentru a susţine valorile spirituale şi religioase ale comunităţii. Totodată, a fost abordată implicarea membrilor comunităţii ucrainene în promovarea activităţii UUR în mediul online, inclusiv prin aprofundarea informaţiilor privind activitatea bogată desfăşurată de UUR.

Printr-un dialog deschis cu reprezentanţii tuturor organizaţiilor UUR din judeţul Maramureş şi prin înţelegerea nevoilor particulare şi colective ale comunităţii noastre, au fost identificate necesităţile etnicilor ucraineni şi direcţia pe care Uniunea trebuie să o urmeze pentru a fi cât mai aproape de cetăţenii ucraineni.

La discuţii, alături de Nicolae-Miroslav Petreţchi, au participat membrii Consiliului (Radei) UUR, printre care: prim-vicepreşedintele Vasile Pasenciuc, vicepreşedintele Ioan Recalo, vicepreşedintele Anna Sambor, preşedintele Filialei UUR Maramureş, Miroslav Petreţchi, preşedintele Uniunii Tineretului Ucrainean, Alex Mocernac, preşedintele Uniunii Femeilor Ucrainene, Mirela Ciucur, preşedintele Organizaţiei locale Ruscova, Pintea Mariciuc, preşedintele Organizaţiei locale Poienile de sub Munte, Serghei Stuleanic, şi primarul comunei Remeţi, Ivan Brînzanic.

***

Sub lumina cunoaşterii cărţilor şi în sunetul cuvintelor rostite cu pasiune, Ziua Internaţională a Cititului Împreună (Read Aloud Day), sărbătorită în prima miercuri a lunii februarie, a adus un val de entuziasm în şcolile din judeţul Suceava, la orele de limba ucraineană. În această zi dedicată artei cititului cu voce tare, elevii ucraineni au transformat sălile de clasă în adevărate tărâmuri ale poveştilor, deschizând pagini de aventură.

La Şcoala Gimnazială Ulma, sub îndrumarea dedicată a profesoarei Iuliana Zebreniuc, elevii au explorat universul poveştilor ucrainene, aducând în prim-plan poveşti inedite, diferite de cele deja familiare. Atelierele de lectură au fost adevărate călătorii în imaginaţie, iar dezbaterile ulterioare au deschis uşi către reflecţii profunde asupra acţiunii şi a personajelor principale.

La Şcoala Gimnazială Argel, elevii, sub îndrumarea inspirată a profesoarei Cerasela Ciornei, au lucrat la întocmirea atentă a unei liste de cărţi potrivite vârstei lor. Astfel, această zi nu s-a limitat la simpla lectură, ci a devenit o oportunitate de a descoperi titluri captivante şi de a împărtăşi pasiunea pentru lectură.

În cadrul Şcolii Gimnaziale Paltinu, micuţii cititori au dat viaţă scurtelor poveşti, ghidându-se după înţelepciunea profesoarei Constantina Bursuc. Ei au transformat citatele pline de inspiraţie despre cărţi într-un poster viu colorat, oglindind astfel bucuria şi importanţa lecturii în inimile lor.

Ziua Internaţională a Cititului Împreună reprezintă o sărbătoare a cuvintelor scrise şi o oportunitate de a redescoperi arta comunicării prin lectură cu voce tare. Într-o eră în care tehnologia îşi face puternic simţită prezenţa, această zi a adus elevii mai aproape de limba ucraineană şi de bucuria comunicării prin poveşti şi cuvinte.

Prin efortul dascălilor de limba ucraineană, Ziua Internaţională a Cititului Împreună a ghidat copiii către cunoaştere, spre lumea minunată a cărţilor, i-a încurajat să depăşească barierele exprimării în public şi le-a oferit abilităţi critice şi conversaţionale esenţiale pentru viitorul lor.

***

Religia ocupă un rol central în viaţa comunităţii ucrainene din România, reprezentând un pilon esenţial al identităţii culturale şi sociale. Prin intermediul credinţei, ucrainenii din diverse regiuni ale ţării nu doar că se simt legaţi de trecutul lor istoric şi de tradiţiile lor ancestrale, ci şi interconectaţi între ei.

În acest context, pentru a asigura prosperitatea spirituală a comunităţii ucrainene, Uniunea Ucrainenilor din România a alocat, din fonduri proprii, un nou ajutor financiar pentru Biserica Ortodoxă Ucraineană din localitatea Bocicoiu Mare, necesar cheltuielilor legate de lucrările de reparaţie a acoperişului acesteia. Banii au fost oferiţi duminică, 4 februarie, după slujba religioasă, la care, pentru a fi cât mai aproape de comunitatea ucraineană din Bocicoiu Mare, s-au alăturat şi reprezentanţi ai UUR.

Preotul paroh al bisericii ucrainene din localitate, Nicolae Covaci, şi-a exprimat recunoştinţa faţă de Uniunea Ucrainenilor din România pentru sprijinul constant acordat bisericii şi enoriaşilor săi.

La acest eveniment, care a consolidat sprijinul material oferit bisericii şi solidaritatea comunităţii ucrainene în faţa responsabilităţilor comune, au fost prezenţi preşedintele Uniunii Ucrainenilor din România, Nicolae-Miroslav Petreţchi, care i-a asigurat pe preotul paroh şi pe enoriaşi că UUR îi va susţine în continuare în toate cele trebuincioase, precum şi reprezentanţi ai Filialei Maramureş a UUR, printre care preşedintele acesteia, Miroslav Petreţchi, preşedintele Organizaţiei locale Bocicoiu Mare a UUR, Narcis Bobriuc, şi preşedintele Organizaţiei locale Rona de Sus a UUR, Mihai Lauruc.

***

Campania „Cunoaşte! Susţine! Rezolvă!”, iniţiată de preşedintele Uniunii Ucrainenilor din România, Nicolae-Miroslav Petreţchi, a adus fonduri şi solidaritate pentru renovarea Bisericii Penticostale din Petroasa Mare, judeţul Timiş.

Sprijinul financiar semnificativ a fost alocat din fonduri proprii ale UUR, cu contribuţii şi din partea altor filiale ale Uniunii, fiind destinat achiziţionării de materiale esenţiale pentru renovarea lăcaşului de cult. Lucrările de renovare au vizat aplicarea de polistiren, colţare, adeziv, grund, vopsea şi OSB.

Construcţia casei de rugăciune a început în anul 2000 şi a fost finalizată doi ani mai târziu, odată cu sosirea ucrainenilor din zona Maramureşului. În etapa iniţială, comunitatea religioasă număra aproximativ 25 de enoriaşi, iar, de-a lungul timpului, numărul acestora a crescut semnificativ.

Gestul generos al Uniunii Ucrainenilor din România reprezintă susţinerea spiritualităţii comunităţii ucrainene din Petroasa Mare şi evidenţiază importanţa solidarităţii şi diversităţii culturale.

Indiferent de confesiunea religioasă, sprijinul acordat de UUR subliniază unitatea şi colaborarea în vederea întăririi legăturilor dintre etnicii ucraineni.

***

Sâmbătă, 10 februarie a.c., „Clubul copiilor ucraineni” din cadrul Filialei Cluj a Uniunii Ucrainenilor din România a organizat o acţiune intitulată „Limba maternă ucraineană”. Gazda evenimentului, Lyudmyla Dorosh, redactor-şef al revistei pentru copii „Clopoţelul”, editat sub egida UUR, a pregătit o serie de activităţi destinate copiilor.

Copiii au aflat despre istoria tragică a originii acestei sărbători în Bangladesh, când autorităţile au suprimat o demonstraţie de protest împotriva interzicerii guvernului de a folosi limba bengaleză în ţară. Şi în Ucraina, această sărbătoare a început să fie marcată începând cu data de 21 februarie 2000. Copiii au ascultat frumoase poezii patriotice, în care este evocată importanţa limbii materne, întrucât, pentru fiecare popor, aceasta reprezintă garanţia eternităţii. Participanţii şi-au demonstrat cunoştinţele despre limba lor maternă ucraineană prin tot felul de concursuri şi exerciţii interesante, în care au trebuit să ghicească unităţi frazeologice şi să le explice semnificaţia, să potrivească expresii cu sens figurat în contexte corespunzătoare şi să finalizeze proverbe despre limbă şi cuvinte.

În a doua parte a evenimentului – un atelier de creaţie –, copiii au fost invitaţi să facă un înger păzitor al limbii ucrainene. Dar cel mai important lucru pe care au vrut să-l transmită organizatorii

(Continuare la pagina 6)

CRONICA ACTIVITĂŢII UUR

(Urmare de la pagina 5)

poate fi descris astfel: pentru ca îngerul să ne ajute cu adevărat să ne păstrăm limba maternă, trebuie să-l ajutăm cu toţii în acest demers în fiecare zi – adică să vorbim în ucraineană!

Evenimentul s-a desfăşurat într-o atmosferă creativă şi prietenoasă, copiii mai mici şi mai mari, precum şi adulţii au lucrat cu inspiraţie şi dăruire cot la cot, iar acest lucru s-a reflectat în rezultatul muncii lor.

***

Cu ocazia Zilei Naţionale a Lecturii, în ziua de 15 februarie, judeţul Suceava a fost animat de activităţi pline de impact, care au captivat atenţia atât a celor mai mici învăţăcei, cât şi a elevilor de liceu. Profesorii de limbă ucraineană dedicaţi profesiei lor au organizat evenimente remarcabile, pentru a încuraja tinerii să se dedice lecturii, indiferent de formatul preferat, clasic sau electronic.

La Şcoala Gimnazială Argel, profesoara Cerasela Ciornei a organizat cu elevii săi adevărate centre de lectură în limba ucraineană, extrăgând împreună cu aceştia citate motivaţionale despre cărţi şi lectură, iar, la Şcoala Gimnazială Paltinu, sub îndrumarea prof. Constantina Bursuc, elevii au explorat cărţile din bibliotecă, au decriptat ghicitori, au desluşit tâlcul proverbelor şi au creat semne de carte.

În cadrul Colegiului Naţional „Mihai Eminescu” din Suceava, sub sloganul „Lectura este unicul mijloc prin care putem aluneca, uneori involuntar, în pielea, vocea sau sufletul altcuiva” (Joyce Carol Oates), profesoara de limba română, Oana Strejac, a coordonat activitatea „Citesc, deci exist...”, cu un concurs de lectură la prima vedere în limbile română, ucraineană, germană, engleză, franceză şi japoneză.

La iniţiativa profesoarei Delia Martineac, elevii au lecturat fragmente din operele unor scriitori ucraineni consacraţi, precum Myhailo Koţiubynski, Vasyl Stefanyk, Marko Vovciok şi Olha Kobyleanska.

Ziua Naţională a Lecturii, proclamată prin lege anul trecut, pe 15 februarie, are şi o semnificaţie istorică, coincizând cu ziua de naştere a două mari personalităţi ale culturii româneşti: Titu Maiorescu, politician, critic literar, fondatorul Societăţii literare „Junimea”, şi Spiru Haret, matematician şi ministru al Educaţiei, promotor al sistemului educaţional modern.

Evenimentele dedicate lecturii cultivă dorinţa tinerilor de a citi din plăcere şi de a conştientiza importanţa lecturii în formarea personalităţii lor.

***

Vineri, 16 februarie a.c., o delegaţie a Uniunii Ucrainenilor din România (UUR), condusă de preşedintele UUR, deputatul Nicolae-Miroslav Petreţchi, a efectuat o vizită la Vyjnyţea, regiunea Cernăuţi (Ucraina), pentru a discuta şi semna un Memorandum de cooperare între UUR şi Administraţia Militară Raională Vyjnyţea.

Din delegaţia UUR, au mai făcut parte: preşedintele Filialei UUR – Suceava, inspectorul şcolar pentru minoritatea ucraineană la Inspectoratul Şcolar Judeţean Suceava, Ilie Sauciuc, consiliera preşedintelui UUR Suceava, dna Delia Martineac, preşedintele Filialei UUR Botoşani, Victor Semciuc, şi inspectorul şcolar pentru minoritatea ucraineană la Inspectoratul Şcolar Judeţean Botoşani, Paul Bilocopetiuc.

În discursul său, Nicolae-Miroslav Petreţchi a vorbit despre legătura strânsă dintre UUR şi autorităţile administraţiei publice locale din Ucraina, subliniind importanţa promovării colaborării transfrontaliere prin implementarea unor proiecte care aduc beneficii comunităţilor de la frontieră. Preşedintele UUR a amintit şi despre ajutorul consistent oferit Ucrainei atât de UUR, cât şi de statul român, în general, în cei doi ani de la declanşarea războiului de agresiune a Rusiei împotriva statului vecin. Totodată, Nicolae-Miroslav Petreţchi a remarcat excelenta colaborare între instituţiile şi unităţile de învăţământ din judeţul Suceava şi cele din regiunea Cernăuţi.

La rândul său, preşedintele Administraţiei Militare Raionale Vyjnyţea, Serhii Cebotar, a mulţumit delegaţiei UUR pentru vizita de lucru în raionul Vyjnyţea, pe care a catalogat-o drept una extrem de importantă, exprimându-şi, totodată, speranţa într-o cooperare viitoare mai intensă şi mai fructuoasă.

Memorandumul de cooperare a fost semnat de către şeful Consiliului Raional Vyjnyţea, Mykhailo Andriuk, şi de preşedintele Filialei sucevene a Uniunii Ucrainenilor din România, Ilie Sauciuc. Vizita s-a încheiat cu întâlniri la Colegiul Profesional de Arte şi Design „Vasyl Shkriblyak” din Vyjnyţea, la Centrul de Artă Bucovina din Vyjnyţea şi cu un tur al oraşului.

***

Filiala Tulcea a Uniunii Ucrainenilor din România a găzduit, în ziua 16 februarie, un eveniment cultural deosebit, „Concursul de recitare a poeziei ucrainene”. Desfăşurat la Muzeul de Etnografie şi Artă din Tulcea, evenimentul a beneficiat de sprijinul logistic oferit de instituţie.

Participanţii la concurs, elevi din diverse şcoli din judeţul Tulcea, şi anume Şcoala Gimnazială Letea şi Şcoala Gimnazială C.A. Rosetti cu îndrumătorii Dorina Maxim şi Ion Maxim, Şcoala Gimnazială Sf. Gheorghe cu îndrumătoarele Irina Lisov şi Adriana Constantin, Şcoala Gimnazială Crişan cu îndrumătoarea Lucica Gherman, precum şi elevi din municipiul Tulcea de la şcolile „Alexandru Ciucurencu”, „Constantin Găvenea” şi de la Liceul Teoretic „Grigore Moisil”, împreună cu doamna Maria Efimov, au încântat publicul cu poeziile ucrainene alese special pentru acest concurs.

Copiii de la Sfântu Gheorghe au adus şi obiecte tradiţionale specifice zonei lor de proveniență, pe care le-au oferit muzeului în semn de recunoştinţă pentru sprijinul acordat. În timpul deliberărilor juriului, toţi participanţii au creat o atmosferă plină de prietenie, cântând şi dansând, momente care, cu siguranţă, vor rămâne în amintirea tuturor pentru mult timp.

Aprecieri speciale şi mulţumiri au fost adresate Uniunii Ucrainenilor din România, care a susţinut financiar nu numai organizarea şi desfăşurarea manifestării culturale, ci şi premiile acordate celor mai talentaţi copii ucraineni participanţi la eveniment.

***

Preşedintele Filialei Maramureş a Uniunii Ucrainenilor din România, profesorul Miroslav Petreţchi, a demarat, în perioada 6-17 februarie, o serie de vizite de lucru în localităţile ucrainene din judeţ, acţiuni care au marcat un moment esenţial în proiectul de reorganizare şi consolidare a comunităţii ucrainene.

Eforturile demarate de Miroslav Petreţchi, alături de Birourile organizaţiilor locale ale UUR din Maramureş, vizează reconfigurarea evenimentelor Uniunii prin adaptarea lor la nevoile specifice ale membrilor comunităţii şi implicarea activă a etnicilor ucraineni în viaţa comunitară maramureşeană.

În cadrul întâlnirilor, preşedintele UUR Maramureş, Miroslav Petreţchi, a insistat pe importanţa îmbunătăţirii colaborării cu administraţiile publice locale, întărind ideea că o comunicare eficientă şi parteneriatele solide sunt cheia rezolvării problemelor specifice comunităţii ucrainene. Acesta a subliniat că legăturile strânse cu autorităţile locale asigură sprijinul necesar în implementarea proiectelor şi iniţiativelor comune.

Un accent distinct a fost pus pe colaborarea cu unităţile de învăţământ în care se predă limba ucraineană şi în limba ucraineană. Miroslav Petreţchi a evidenţiat necesitatea consolidării parteneriatelor cu şcolile şi instituţiile educaţionale pentru a promova şi susţine şi mai bine învăţământul în limba ucraineană, asigurând astfel perpetuarea şi dezvoltarea identităţii culturale a comunităţii.

Întâlnirile cu Birourile organizaţiilor locale au avut loc în localităţile Poienile de sub Munte, Repedea, Bocicoiu Mare, Bistra, Valea Vişeului şi Rona de Sus, urmând ca în perioada imediat următoare să aibă loc întâlniri şi în celelalte localităţi, consolidând astfel legăturile dintre Uniune şi membrii comunităţii ucrainene din Maramureş.

Parteneriat eficient între Suceava şi Herţa

O delegaţie formată din membri ai Uniunii Ucrainenilor din România, Filiala Suceava, reprezentată de preşedintele Ilie Sauciuc, profesori ai Colegiului Naţional „Mihai Eminescu”, reprezentat de director prof. dr. Silvia-Corina Nuţu, cadre didactice din cadrul Şcolii Gimnaziale „Bogdan Vodă”, reprezentată de director prof. Radu-Gheorghe Munteanu, a vizitat, în ultima zi a lunii ianuarie a.c., Liceul „Gheorghe Asachi” din Herţa, regiunea Cernăuţi, Ucraina. Oaspeţii s-au bucurat de primirea caldă şi sinceră a colectivului de dascăli, îndrumat de director prof. Marina Maftei. La eveniment, a fost prezent primarul comunei Herţa, Vasile Scripcaru, care a mulţumit statului român pentru sprijinul acordat Ucrainei în această perioadă de mare încercare, arătându-şi, totodată, convingerea că acest proiect constituie începutul unei colaborări frumoase în folosul elevilor şi al cadrelor didactice implicate. Prof. Larisa Găină, unul dintre iniţiatorii acestui proiect, şi-a arătat bucuria de a face parte din echipa de lucru, ea fiind promotorul acestei colaborări prin coordonarea Proiectului internaţional „Prietenie fără frontiere”, derulat în anul şcolar 2021-2022, între Liceul „Vasile Bogrea” din Târnauca, regiunea Cernăuţi, Colegiul Naţional „Mihai Eminescu” din Suceava, Şcoala Gimnazială „Bogdan Vodă” din Rădăuţi, Şcoala Gimnazială Şerbăuţi şi Uniunea Ucrainenilor din România, Filiala Suceava.

În cadrul întâlnirii, au avut loc activităţi prevăzute în calendarul Proiectului educaţional transfrontalier „Împreună pentru o educaţie bună”, coordonat de prof. dr. Mihaela-Delia Martineac şi prof. Marina Maftei. Elevii şcolii gazdă au prezentat programul artistic „Eminescu – cea mai curată lacrimă a noastră”, sub îndrumarea dnei prof. dr. Elena Apetri, reuşind să aducă în sufletul celor prezenţi multă emoţie şi bucurie. Viaţa şi opera marelui poet român a fost abordată interdisciplinar prin raportare la matematică, geografie, muzică, limba română şi limbi străine. Versul eminescian, moment de cugetare adâncă, a constituit un prilej de elogiere a iubirii, a naturii, a istoriei măreţe şi o contemplare profundă a trecerii ireversibile a timpului. Elevii din Herţa au arătat că poezia lui Eminescu este la fel de melodioasă în oricare limbă ar fi recitată: ucraineană, engleză, franceză, italiană şi, mai ales, în limba română.

Conferinţa internaţională „Excelenţă în educaţie”, organizată pe două secţiuni: „Schimb de bune practici în derularea proiectelor educaţionale” şi „Factori ce contribuie la obţinerea excelenţei în educaţie”, a reprezentat o bună oportunitate de cunoaştere reciprocă prin împărtăşirea experienţelor care au avut o contribuţie importantă la obţinerea performanţelor şcolare. Prof. Radu-Gheorghe Munteanu, directorul şcolii din Rădăuţi, a arătat cum s-a schimbat „faţa” instituţiei pe care o conduce după implementarea unui program de finanţare oferit de o companie multinaţională, care „a adoptat o şcoală”. Prof. dr. Silvia-Corina Nuţu, directorul colegiului din Suceava, a vorbit despre performanţele obţinute de elevi, prin efortul susţinut al dascălilor, deoarece drumul spre succes reprezintă un parteneriat solid între profesor şi elevii săi. Prof. Lilia Panfilov, director adjunct al liceului din Herţa, a făcut o prezentare succintă a realizărilor obţinute de elevii şcolii sale, sprijiniţi cu multă dăruire şi dedicaţie de dascălii lor. În cadrul conferinţei, au mai fost prezentate aspecte privitoare la: oportunităţile Erasmus+, modalităţile de a obţine rezultate notabile la examenele Cambridge, utilitatea folosirii platformelor digitale, activităţile realizate în atelierul STEEM şi diverse alte abordări inovatoare în educaţie.

În cea de-a doua parte a zilei, delegaţia din România a avut bucuria de a găsi linişte sufletească la maiestuoasa Mănăstire „Înălţarea Domnului” din Bănceni şi încântarea de a vizita Universitatea Naţională de Stat din Cernăuţi „Iurii Fedkovyci”.

Mulţumim tuturor partenerilor noştri pentru această experienţă unică trăită împreună, care reprezintă începutul unei colaborări îndelungate şi clădirea unei frumoase prietenii!

Delia MARTINEAC

Premii în bani şi echipamente sportive pentru fotbaliştii din Ştiuca

Echipa de fotbal care a reprezentat anul trecut Filiala Timiş a UUR, clasată pe primul loc la Campionatul Naţional de Fotbal al Ucrainenilor din România, organizat de către Uniunea Ucrainenilor din România în parteneriat cu Federaţia Română de Fotbal şi Primăria Remeţi din judeţul Maramureş, a fost premiată cu suma de 5400 de lei şi echipamente sportive în valoare de 4500 de lei. Premierea jucătorilor a avut loc în cadrul Organizaţiei Ştiuca, la data de 4 februarie, de către preşedintele Filialei UUR Timiş, Maria Szabo-Condrei, care a ţinut să-i felicite pe tineri pentru performanţa sportivă, declarând următoarele: „Tinerii care fac parte din echipa de fotbal a Organizaţiei locale Ştiuca a UUR sunt foarte serioşi şi pasionaţi de „sportul rege”. Ei joacă din plăcere, obţinând rezultate foarte bune, respectiv locul I la Campionatul Naţional de Fotbal al Ucrainenilor din România, desfăşurat în anul 2023. Suntem mândri de ei, şi pentru noi este un privilegiu ca anul acesta să fim gazdele următoarei ediţii”.

La întâlnirea cu jucătorii de fotbal din Ştiuca, au mai fost prezenţi: prim-vicepreşedintele Filialei UUR Timiş, Vasile Drozd, preşedintele Organizaţiei locale Ştiuca, Sorin Laver, şi antrenorul echipei, Ioan Berfela.

„Vreau să mulţumesc conducerii Filialei Timiş şi domnului deputat Nicolae-Miroslav Petreţchi pentru premiul acordat şi pentru echipamentul sportiv de care jucătorii aveau mare nevoie. Aşteptăm cu nerăbdare ediţia din acest an, mai ales că se va desfăşura la noi acasă, în judeţul Timiş”, a susţinut antrenorul echipei Ioan Berfela.

Astfel de mulţumiri au venit şi din partea preşedintelui Organizaţiei locale Ştiuca a UUR, Sorin Laver: „Mulţumim pentru sprijinul acordat. Totodată, ne dorim ca la viitorul campionat, care va fi organizat în judeţul Timiş, echipa noastră să fie din nou campioană”.

Mihaela BUMBUC

DOI ANI DE RĂZBOI PE SCARĂ LARGĂ ÎN UCRAINA

FILIALA BOTOŞANI: „Doi ani de război în Ucraina”

Filiala Botoşani a Uniunii Ucrainenilor din România, în ziua de 24.02.2024, şi-a unit factorii decizionali judeţeni pentru a marca doi ani de război, pentru a comemora victimele militare şi civile din Ucraina, dar şi pentru a analiza ce măsuri s-au luat în Botoşani pentru a ajuta refugiaţii ucraineni şi pentru a vedea ce se poate face pe viitor pentru aceştia. La discuţie, au participat atât membrii UUR, cât şi invitaţi. Printre invitaţi, s-au aflat şi tineri, pentru a-şi spune părerea şi pentru a veni cu propuneri privind îmbunătăţirea relaţiilor de parteneriat cu autorităţile locale.

Preşedintele Filialei Botoşani a UUR, Victor Semciuc, a ţinut să readucă în memoria celor prezenţi data exactă a începerii războiului, faptul că, în realitate, este o invazie pregătită minuţios cu mult timp înainte, iar, pentru a-şi justifica atrocităţile, statul invadator a invocat false considerente istorice. Toţi cei prezenţi au păstrat un moment de reculegere pentru zecile de mii de militari şi civili ucişi, a căror viaţă a fost luată de invadator. Domnul preşedinte a vorbit şi despre ucrainenii care au fost nevoiţi să-şi părăsească patria mamă, numărul acestora fiind de aproximativ 9 milioane, şi care îşi duc traiul departe de case, de rude, de tot ce a însemnat cândva „acasă”.

Domnul consilier local al comunei Cândeşti, ales din partea UUR Botoşani, Dumitru Iavorenciuc, a făcut o sinteză asupra activităţii celor implicaţi, fiind derulate imagini care au amintit de clipele grele din 2022, când membrii UUR au depus un efort considerabil pentru a putea asigura condiţii optime de cazare şi mese calde refugiaţilor.

Domnul primar al comunei Cândeşti, Ştefan Coţofrec, a fost alături de membrii UUR şi a adus la cunoştinţă audienţei rapoarte în cifre exacte cu privire la situaţia refugiaţilor în tot judeţul Botoşani şi la măsurile pe care judeţul de graniţă le-a luat pentru aceştia.

Fostul prefect al judeţului Botoşani, Emil Moga, a vorbit despre un plan de măsuri care trebuie avut în vedere în cazul în care războiul ar escalada. În timpul mandatului dumnealui, au existat diferite situaţii de urgenţă şi, astfel, a subliniat cât de importantă este instruirea populaţiei pentru situaţii de acest tip sau de orice altă natură, cât de importantă este rezerva de apă şi de hrană neperisabilă. În acelaşi timp, domnul prefect a accentuat cât de importante sunt adăposturile pentru populaţie, care trebuie reabilitate urgent.

Doamna viceprimar, Sanda Chiţac, o colaboratoare şi o prietenă de nădejde a comunităţii noastre, a avut o intervenţie privind importanţa protejării categoriilor vulnerabile, copii, mame, femei însărcinate, bătrâni, dar şi despre asigurarea dispensarului medical local, şi nu numai, cu medicamente şi instrumente medicale pentru situaţii de urgenţă, care ar putea face diferenţa între viaţă şi moarte.

Doamna profesoară de limbă ucraineană, Iuliana Vatamaniuc, a vorbit despre situaţia copiilor refugiaţilor din Ucraina, care s-au înscris la şcolile din localităţile Cândeşti şi Mihăileni.

Claudia SEMCIUC

FILIALA CLUJ: „Un deceniu de rezistenţă militară a Ucrainei”

La 24 februarie a.c., Filiala Cluj a Uniunii Ucrainenilor din România, în parteneriat cu specializarea Limba şi literatura ucraineană din cadrul Facultăţii de Litere a Universităţii Babeş-Bolyai, a organizat evenimentul „Doi ani de la invazia pe scară largă a Federaţiei Ruse în Ucraina”, în cadrul căruia au fost comemorate victimele războiului din Ucraina, început acum doi ani de către regimul lui Putin împotriva un stat suveran şi independent. Deşi, de-a lungul istoriei sale milenare, Ucraina a înfruntat nenumărate obstacole, a ieşit de fiecare dată victorioasă, la fel cum se va întâmpla şi de această dată.

Preşedintele Filialei Cluj a UUR, conf. univ. dr. Ioan Herbil, a deschis acţiunea prin evocarea temei şi a scopului întâlnirii, amintind că Uniunea Ucrainenilor din România, prin toate cele 13 filiale de pe întreg teritoriul ţării noastre, marchează, prin comemorarea victimelor, în ziua de 24 februarie, izbucnirea războiului în Ucraina, exprimându-şi, astfel, solidaritatea cu poporul ucrainean.

Manifestarea a debutat cu intonarea imnurilor de stat ale României şi Ucrainei, în interpretarea Lizei Kadelnyk, mezzo-soprana Operei Naţionale din Cluj-Napoca.

A urmat slujba de pomenire a victimelor războiului din Ucraina, oficiată de preotul Vasile Bocicorec, după care toţi cei prezenţi au depus candele aprinse pe scările de pe holul principal al Facultăţii de Litere, locul de desfăşurare a evenimentului, în semn de pios omagiu în amintirea celor care şi-au jertfit viaţa pentru libertate.

În continuare, preşedintele Filialei clujene i-a prezentat pe oaspeţii de onoare ai evenimentului, reprezentanţi ai Universităţii Babeş-Bolyai şi ai Facultăţii de Litere, participanţi la masa rotundă cu tema „Un deceniu de rezistenţă militară a Ucrainei”, cărora le-a mulţumit pentru participare: prorector al Universităţii Babeş-Bolyai, dl prof. univ. dr. Corin Braga, decanul Facultăţii de Litere, dl conf. univ. dr. Rareş Moldovan, dl prof. univ. dr. Nosyk Volodymyr, membru corespondent al Academiei de Ştiinţe Juridice din Ucraina, preşedintele Pen Club România, dna prof. univ. dr. de la Facultatea de Litere, scriitoarea Ruxandra Cesereanu, directorul Centrului de Cooperări Internaţionale, dl prof. univ. dr. al Facultăţii de Studii Europene, Sergiu Mişcoiu, şi dna Olha Senyshyn, redactor al revistei „Clopoţelul”, editat de UUR, jurnalist, corespondent al periodicelor UUR.

Tot în această ordine, fiecare dintre domniile lor a luat cuvântul, exprimându-şi solidaritatea faţă de poporul ucrainean prin cuvinte de încurajare şi susţinere. Domnul Nosyk Volodymyr şi doamna Olha Senyshyn au susţinut comunicări: «Українці за кордоном і закордонні українці у Румунії: правовий статус та перспективи консолідації української нації в умовах війни та повоєнного відновлення України» („Ucrainenii din străinătate şi ucrainenii din România: statut juridic şi perspective pentru consolidarea naţiunii ucrainene în condiţii de război şi a reconstrucţiei postbelice a Ucrainei”), respectiv „Privire asupra ultimelor evenimente ale războiului ruso-ucrainean”.

A urmat vizionarea de documentare despre ororile de pe teritoriul Ucrainei, cu oraşe şi destine distruse, imagini care, de altfel, de doi ani de zile fac înconjurul lumii, dovedind, dacă mai era necesar, injustiţeţea şi barbarismul invadatorilor.

La finalul evenimentului, toţi cei prezenţi s-au ridicat în picioare şi au cântat la unison „Oi, u luzi cervona kalyna”, devenit imnul neoficial al luptătorilor ucraineni, fapt ce a provocat o undă puternică de emoţie printre invitaţi.

Ioan HERBIL,
preşedintele Filialei Cluj a UUR

FILIALA IAŞI: „Doi ani de la invazia Federaţiei Ruse în Ucraina”

Cu 730 de zile în urmă, Federaţia Rusă a invadat, cu brutalitate, pe scară largă, Ucraina, determinând cea mai gravă criză de securitate pentru Europa după cel de-Al Doilea Război Mondial. Pentru Ucraina, aceşti doi ani de război extins au însemnat zeci de mii de morţi, peste opt milioane de refugiaţi, în special copii, femei şi bătrâni, sate şi oraşe distruse total, iar tragedia acestor oameni încă nu s-a terminat.

În acest context, în ziua de 24 februarie, începând cu ora 11:00, într-o sală de conferinţe din municipiu, Filiala Iaşi a Uniunii Ucrainenilor din România s-a alăturat celorlalte 12 filiale din ţară, organizând o masă rotundă cu tema „Doi ani de la invazia Federaţiei Ruse în Ucraina”. La acţiune, au fost prezenţi reprezentanţi ai instituţiilor, organizaţiilor şi asociaţiilor locale, ai refugiaţilor din Ucraina şi membri ai filialei.

Acţiunea, moderată de prim-vicepreşedintele filialei, a debutat cu intonarea imnurilor de stat ale României şi Ucrainei şi cu un moment de reculegere în memoria eroilor căzuţi în războiul declanşat de Federaţia Rusă. A urmat o prezentare de ansamblu a evenimentului şi a personalităţilor care au răspuns invitaţiei filialei de a fi alături de noi şi de reprezentanţii refugiaţilor ucraineni la acest moment deosebit de tragic din viaţa poporului ucrainean. Programul a fost conceput şi s-a desfăşurat pe şase secţiuni principale: analiza situaţiei din Ucraina după doi ani de la invadarea Federaţiei Ruse – premize, consecinţe, perspective; urmările tragice şi pagubele materiale imense suferite ca urmare a războiului din Ucraina; experienţe de viaţă ale refugiaţilor, membrilor de familie din timpul şi de pe urma invaziei; implicarea UUR, a instituţiilor şi organizaţiilor din Iaşi în sprijinirea Ucrainei şi a refugiaţilor stabiliţi temporar pe teritoriul României, în general, şi al judeţului Iaşi, în special; cuvinte de mulţumire din partea unor personalităţi din Ucraina şi ale refugiaţilor din Iaşi; trăirile sufleteşti şi sentimentele privind comemorarea victimelor exprimate prin poezie.

(Continuare la pagina 10)

730 DE ZILE DE RĂZBOI ÎN INIMA EUROPEI: CONSECINȚE, REALITĂȚI ȘI PERSPECTIVE ÎN PLAN REGIONAL ȘI MONDIAL

(Urmare de la pagina 1)

lume care „au condamnat, în termenii cei mai duri, agresiunea Rusiei".

Nicolae-Miroslav Petreţchi a precizat că România rămâne „un partener de nădejde pentru Ucraina" şi a evidenţiat solidaritatea de care a dat dovadă poporul român, indiferent de religie şi naţionalitate. „Mulţumesc statului român, colegilor din Parlament şi tuturor celor care au sprijinit şi sprijină poporul ucrainean", a declarat reprezentantul ucrainenilor în Parlamentul României.

Preşedintele UUR a condamnat războiul declanşat de Rusia, despre care a spus că este îndreptat „nu doar împotriva Ucrainei, ci şi împotriva democraţiei". „Am convingerea că, sprijinind Ucraina, vom face ca războiul să se încheie şi să trăim într-o lume plină de pace şi linişte", a spus deputatul Nicolae-Miroslav Petreţchi.

Participanţii au ţinut, de asemenea, un moment de reculegere în memoria victimelor conflictului din Ucraina.

Peste 100 de oficialităţi din România, Ucraina şi Republica Moldova

La eveniment, au participat oficiali, parlamentari, diplomaţi, reprezentanţi ai administraţiei publice locale din România, Ucraina şi Republica Moldova, personalităţi ale mediului academic şi cultelor religioase, experţi, membri ai comunităţii ucrainene.

Discuţiile s-au concentrat pe o serie de priorităţi, şi anume: cooperarea trilaterală şi sprijinul României pentru Ucraina şi Republica Moldova, perspectivele de integrare europeană ale Ucrainei şi Republicii Moldova, agresiunea rusă ca ameninţare la adresa stabilităţii, securităţii şi democraţiei în regiune, implicarea diasporei în sprijinirea Ucrainei, precum şi în reconstrucţia şi consolidarea Ucrainei.

De asemenea, în cadrul evenimentului, au fost discutate: dinamica relaţiilor româno-ucrainene, gestionarea consecinţelor generate de agresiunea rusă în Ucraina, contracararea eforturilor regimului lui Vladimir Putin de a submina democraţia şi instituţiile Europei, precum şi de a dezbina societăţile occidentale.

În contextul situaţiei critice din Ucraina şi a suferinţelor provocate de conflict, participanţii la masa rotundă au subliniat importanţa solidarităţii cu poporul ucrainean în faţa provocărilor şi ameninţărilor actuale, precum şi angajamentul ferm faţă de valorile democraţiei şi faţă de respectarea drepturilor omului. A fost reafirmat sprijinul neclintit pentru integritatea teritorială a Ucrainei, iar agresiunea Rusiei a fost condamnată ferm,

evidenţiindu-se faptul că aceasta reprezintă nu doar o ameninţare la adresa Ucrainei, ci şi o provocare la adresa democraţiei şi stabilităţii în Europa.

În acelaşi timp, discuţiile au evidenţiat faptul că există o nevoie puternică de cooperare şi sprijin reciproc, la nivel european şi internaţional, pentru a face faţă acestei situaţii complexe şi pentru a promova pacea şi stabilitatea în regiune. De aceea, a fost subliniată şi necesitatea continuării sprijinirii Ucrainei, întrucât rezolvarea conflictului şi reconstrucţia ţării vor necesita eforturi pe termen

lung şi o implicare constantă din partea comunităţii internaţionale.

Războiul în cifre

Conform estimărilor oficiale, la 31 decembrie 2023, costul total al reconstrucţiei şi redresării Ucrainei depăşea 480 de miliarde de euro. Aproape 4000 de unităţi de învăţământ (universităţi, şcoli, grădiniţe) au fost avariate sau distruse de la începutul invaziei. Bilanţul uman a 730 de zile de război în Ucraina depăşeşte 10.000 de civili ucişi, dintre care peste 500 de copii. Mai mult de 14 milioane de persoane, aproape o treime din populaţia Ucrainei, au fost nevoite să-şi părăsească locuinţele, iar peste jumătate dintre aceştia părăsindu-şi ţara, inclusiv 2 milioane de copii. Ucraina este în prezent ţara cu cele mai multe mine şi resturi de explozibil nedetonat din întreaga lume, cu o treime din suprafaţă afectată, ceea ce echivalează cu toată suprafaţa României.

DOI ANI DE RĂZBOI PE SCARĂ LARGĂ ÎN UCRAINA

(Urmare de la pagina 8)

În cadrul primei secţiuni a programului, cu două intervenţii din partea analiştilor politici Lucian-Dumitru Dîrdală, lector universitar, şef al colectivului de Relaţii internaţionale şi studii europene din cadrul Facultăţii de Drept din Iaşi, respectiv Marin Gherman, lector universitar la Universitatea Ştefan cel Mare din Suceava, jurnalist, politolog, coordonator editorial la Buk Pres Cernăuţi (videoclip), s-a făcut o trecere în revistă a principalelor momente din desfăşurarea evenimentelor de după invazie, a urmărilor şi perspectivelor pentru perioada imediat următoare, dar şi a celei îndepărtate în contextul evoluţiei ulterioare a evenimentelor şi a sprijinului acordat Ucrainei atât din partea Uniunii Europene, cât şi din partea celorlalte organisme internaţionale. În cadrul acestei

secţiuni, intervenţii legate de eveniment au susţinut dl Ionuţ Zota din partea Asociaţiei AIDROM, care a subliniat buna colaborare cu Filiala Iaşi a UUR în furnizarea de ajutoare pentru Ucraina, dar şi pentru refugiaţii stabiliţi în Iaşi, în rezolvarea unor probleme curente, pornind de la cazare, ajutoare materiale, medicale şi de ordin juridic, iar dl Caraivan Daniel, reprezentantul Asociaţiei Romajust, a prezentat disponibilitatea asociaţiei pe care o re-prezintă de a-i ajuta gratuit pe refugiaţi în rezolvarea unor probleme de ordin juridic.

Secţiunile a doua şi a treia au fost dedicate prezentării de materiale video cu distrugerile provocate în urma invaziei în multe oraşe şi sate din Ucraina, urmată de experienţe de viaţă relatate de membrii unor familii de refugiaţi ajunşi în România sau auzite de la cei rămaşi în Ucraina.

În secţiunea a patra, am prezentat un material documentar referitor la implicarea Uniunii Ucrainenilor din România (a Filialei Iaşi) în acţiunile de ajutorare a Ucrainei, având la bază raportul în acest sens prezentat cu ocazia Congresului 9 al UUR, cu unele exemplificări concrete din cadrul Filialei Iaşi, expunerea fiind completată cu un material video.

La secţiunea a cincea, reprezentanţii refugiaţilor au adus cuvinte de mulţumire la adresa UUR şi a Filialei Iaşi a acesteia, pentru sprijinul acordat în cei doi ani. De asemenea, am prezentat câteva alocuţiuni ale unor personalităţi din Ucraina, care au adus mulţumiri poporului român şi conducerii UUR pentru sprijinul acordat.

La finalul programului, câţiva dintre scriitorii români, dar şi din rândul refugiaţilor şi-au exprimat sentimentele şi trăirile, în această zi tristă pentru poporul ucrainean, în versuri din creaţia proprie. Amintim aici pe dna Oksana Malakhova, Dumitru Şerban, Corina Gherman Matei, Elena Cojocaru.

Aprecierile din partea oficialităţilor şi a reprezentanţilor mass-media au fost deosebit de elogioase la adesa organizatorilor, manifestarea fiind o reuşită deplină.

Pe durata evenimentului, o echipă de la TVR Iaşi a înregistrat fragmente din program şi a luat scurte interviuri de la organizatori şi de la participanţi, acestea urmând a fi transmise pe programul regional cu ocazia unor emisiuni informative şi culturale.

Victor HRIHORCIUC,
prim-vicepreşedinte al Filialei Iaşi a UUR

FILIALA SUCEAVA „Doi ani de război, doi ani de suferinţă”

Sâmbătă, 24 februarie, s-au împlinit doi ani de la declanşarea invaziei ruse împotriva Ucrainei. În urmă cu exact doi ani, ne-am trezit într-o altă realitate. Din acel moment, ucrainenii au fost martori la numeroase tragedii, înfrângeri şi victorii. Cifrele acestei invazii sunt sumbre: 8,5 milioane de refugiaţi în străinătate, 18% din teritoriul ucrainean ocupat, 155 mld. de dolari daune materiale în urma atacurilor ruseşti; potrivit ONU, peste 30.000 de cetăţeni civili ai Ucrainei au fost victimele agresiunii ruse: 10.378 de ucraineni au murit şi 19.632 au fost răniţi. Aceste date reflectă doar numărul victimelor civile confirmate de organizaţie, însă în realitate sunt mult mai multe, cifra exactă neputând fi stabilită până la sfârşitul războiului. Preşedintele Ucrainei, Volodymyr Zelenskyi, a declarat că 31.000 de militari ucraineni au fost ucişi în războiul cu Rusia.

Pentru a marca acest moment, au fost organizate numeroase evenimente în marile oraşe din ţara noastră. Filiala Suceava a Uniunii Ucrainenilor din România, prin peşedintele Ilie Sauciuc, a organizat, în punctul vamal Siret, o manifestare care a tulburat sufletul celor prezenţi prin rememorarea acelor clipe de groază. La eveniment, au fost prezenţi reprezentanţi ai principalelor instituţii ale statului român, implicate direct în gestionarea

fluxului impresionant de refugiaţi ucraineni: Ioan-Cristian Şologon, subprefectul Sucevei, Niculai Barbă, vicepreşedintele Consiliului Judeţean, Toader Ciornei, şeful Biroului Vamal de Frontieră Siret, pr. Mihai Cobziuc, consilier eparhial la Biroul pentru Relaţii cu Minorităţile din cadrul Arhiepiscopiei Sucevei şi Rădăuţilor, Paul Cezar Perlanovschi, directorul Direcţiei Tehnice din cadrul Primăriei Siret, Chideşa Iulian, viceprimarul comunei Bălcăuţi, şi membri ai conducerii UUR Suceava: Brânduşa Peslari, Zirca Ianoş, Cristina Chideşa, Niculina Clapon, Constantin Popescu.

Manifestarea a debutat la ora 9:00 cu un moment de reculegere, care s-a desfăşurat sincron în toată lumea, la iniţiativa Congresului Mondial al Ucrainenilor. Părintele Mihai Cobziuc a oficiat slujba de pomenire a victimelor acestui război nemilos şi a transmis salutul părintesc al Înaltpreasfinţitului Părinte Arhiepiscop Calinic, subliniind rolul Bisericii Ortodoxe în sprijinirea refugiaţilor, prin punerea la dispoziţie a clericilor vorbitori de limba ucraineană, pentru a asigura traducerea, prin amenajarea unui stand cu mâncare şi obiecte de strictă necesitate şi prin oferirea a 13.000 de locuri de cazare. Subprefectul Sucevei, Ioan-Cristian Şo-

logon, a mărturisit că este încercat de un cumul de sentimente, întrucât acest punct de frontieră a fost denumit „vama speranţei”, pentru că toţi cei care au trecut pe aici au avut speranţa că rămân în viaţă, dar, în aceeaşi măsură, a fost şi „vama durerii”, deoarece pe chipul oamenilor se citea groază, tristeţe şi multă amărăciune. Vicepreşedintele Consiliului Judeţean, Niculai Barbă, a evidenţiat contribuţia autorităţilor judeţene şi locale, a jandarmeriei şi a ONG-urilor în acordarea sprijinului oferit refugiaţilor ucraineni, care erau în special mame cu copii, obosiţi după un drum lung şi chinuitor, flămânzi şi înghеţaţi. Paul Cezar Perlanovschi, directorul Direcţiei Tehnice din cadrul Primăriei Siret, responsabil cu logistica, a precizat că echipa din cadrul instituţiei pe care o reprezintă a depus eforturi colosale pentru gestionarea unui flux de aproximativ 20.000 de refugiaţi zilnic, reuşind să facă faţă cu bine situaţiei de criză. Viceprimarul comunei Bălcăuţi, Iulian Chideşa, a subliniat implicarea etnicilor ucraineni din comuna sa, care au stat mai bine de o lună, prin rotaţie, oferind ajutor ca translatori, iar de multe ori au pus la dispoziţie propriile case ca adăpost pentru oamenii aflaţi la mare necaz. Acesta a apreciat efortul colectiv al instituţiilor statului, al Uniunii Ucrainenilor din România şi al ONG-urilor care au dat dovadă de compasiune şi solidaritate, arătând, nu doar ucrainenilor, ci întregii Europe, că poporul român este mărinimos şi empatic, solidar cu oamenii aflaţi în nevoie.

Preşedintele Filialei Suceava a UUR şi inspector şcolar pentru minoritatea ucraineană, Ilie Sauciuc, a amintit implicarea organizaţiei în colectarea de fonduri şi ajutoare care au fost direcţionate pe frontul din estul Ucrainei, precum şi oferirea tuturor spaţiilor de cazare din cadrul sediilor UUR din judeţul Suceava şi din ţară, prin punerea la dispoziţie a profesorilor de limba ucraineană din judeţ, care s-au conformat unui grafic şi au asigurat permanenţa ca traducători în vamă. Pe parcursul celor doi ani, UUR a fost sprijin necondiţionat pentru refugiaţi, iar în Suceava a luat fiinţă Grupul vocal al femeilor refugiate „Spivuci ukrainky”, care îşi desfăşoară activitatea la sediul organizaţiei şi participă la activităţi culturale organizate cu diverse ocazii. Inspectoratul Şcolar Judeţean Suceava a înfiinţat o comisie de repartizare a elevilor refugiaţi din Ucraina fie ca audienţi, fie ca elevi înscrişi în sistemul de învăţământ din România. Brânduşa Peslari, membră a Comitetului Filialei Suceava UUR, a amintit momentele când sala de sport a localităţii Milişăuţi a devenit loc de popas şi adăpost atât pentru refugiaţii ucraineni, cât şi pentru numeroşi studenţi indieni din Ucraina.

Victoria Udodik a vorbit în numele refugiaţilor din Ucraina şi a rememorat clipele de groază prin care a trecut ea cu cele două fiice ale sale. Fiind originară dintr-o localitate de lângă Kiev, din vecinătatea oraşelor Irpin şi Bucea, a povestit cu groază cum a călătorit patru zile fără să doarmă deloc până a ajuns în România. S-a arătat fericită că are ocazia să mulţumească reprezentanţilor instituţiilor administrative ale judeţului Suceava, dar în special Uniunii Ucrainenilor din România, statului şi poporului român pentru primirea şi ajutorul oferit. Aceasta a subliniat că nimic nu este mai de preţ decât PACEA pe pământ.

Activitatea s-a încheiat cu un flash-mob făcut chiar în punctul vamal, în cadrul căruia au fost aşezate steagurile Ucrainei şi României în forma literei V (de la Victorie), transmiţând speranţa că acest război se va încheia în curând, iar Binele va învinge!

Delia MARTINEAC

DOI ANI DE RĂZBOI PE SCARĂ LARGĂ ÎN UCRAINA

FILIALA TIMIŞ: „Doi ani împreună cu refugiații din Ucraina”

Filiala Timiş a Uniunii Ucrainenilor din România a marcat ziua de 24 februarie 2022 printr-o serie de manifestări comemorative, care au debutat cu o ceremonie religioasă oficiată de preotul Cristian Popovici, la Biserica Ortodoxă Ucraineană din Timişoara, în memoria eroilor care şi-au pierdut viața în războiul din Ucraina. Punctul al doilea din programul zilei de sâmbătă a fost masa rotundă, intitulată „Doi ani împreună cu refugiații din Ucraina”, organizată la Casa de Cultură a Uniunii Ucrainenilor din oraşul de pe malul Begăi. La această întâlnire, au luat parte membrii Comitetului Filialei timişene, prim-vicepreşedinții Sorin Şpilca şi Vasile Drozd, responsabilul cu Organizația de Tineret şi referent cultural, prof. Gabriel Bilan, reprezentanta Organizației de Femei, Bianca Hînda, şi preşedinta Organizației locale a UUR Petroasa Mare, prof. Mariana Cubaş. Alături de aceştia, s-a aflat preşedintele Filialei UUR Timiş, inspector de limba ucraineană, prof. Maria Szabo-Condrei, care a susținut următoarele: „Este un moment foarte emoționant, sunt doi ani de când a început acest război nedrept şi crud al Federației Ruse împotriva Ucrainei. Astăzi, am fost cu lacrimi în ochi împreună cu reprezentanții instituțiilor de stat, deoarece cu ei împreună, încă din primele zile ale războiului, am oferit sprijin celor din Ucraina şi continuăm să-i ajutăm şi în momentul de față. Nevoile lor s-au schimbat, avem în mijlocul nostru şi refugiați ucraineni, iar cel mai mare strigăt, am putea spune, este pentru cei de pe front, pentru cei care nu au nicio zi liberă şi care plătesc cu prețul vieții lor pentru libertate şi nu doar pentru libertatea Ucrainei, ci pentru libertatea şi valorile democratice ale Europei şi a întregului mapamond”.

Printre oficialitățile prezente la eveniment, s-au numărat: subprefectul județului Timiş, Sorin Ionescu, directorul Angela Ciupa-Rad, din partea Direcției de Asistență Socială Timişoara, Agneta Kardoş, inspector la Serviciul de Relații Externe şi Protocol de la Consiliul Județean Timiş, prof. dr. Cosmin Hogea, inspector şcolar general adjunct din cadrul Inspectoratului Şcolar Județean Timiş, prof. Diana Munteanu, inspector şcolar pentru învățământul special, prof. Adriana Dodea, director la Centrul Județean de Resurse şi Asistență Educațională Timiş (CJRAE). De asemenea, au mai participat reprezentanții ONG-urilor şi ai asociațiilor care timp de doi ani au fost alături de ucrainenii de dincolo de graniță. Cu acest prilej, a fost prezentată şi o expoziție foto-video, iar temele abordate au vizat nevoile cu care se confruntă ucrainenii, ajutorul acordat acestora, combaterea dezinformării în contextul războiului hibrid, dinamica relațiilor româno-ucrainene şi, nu în ultimul rând, studiul limbii române, un factor important în integrarea socială atât a copiilor, cât şi a adulților din Ucraina.

Masa rotundă a fost moderată de prof. Maria Szabo-Condrei. De la întâlnire, nu au lipsit momentele artistice susținute de ucrainenii refugiați din calea războiului, care au venit într-un număr mare, şi de grupul vocal „Moloda Nadia” din Lugoj.

Seria manifestărilor dedicate zilei de 24 februarie, organizate de alte instituții şi asociații timişorene, a continuat cu masa rotundă „După doi ani, Timişoara rămâne alături de Ucraina”, organizată la Biblioteca Universității Politehnica din Timişoara, şi cu un „Marş Tăcut”, care, ulterior, s-a oprit în Piața Victoriei, unde s-a intonat imnul de stat al țării vecine, a fost rostită rugăciunea „Tatăl nostru” în limba ucraineană şi s-a păstrat un moment de reculegere pentru eroii Ucrainei. În acest timp, Opera Națională Română a fost iluminată în culorile drapelului ucrainean. La această ultimă acțiune, UUR Timiş a fost parteneră, alături Direcția de Asistență Socială din Timişoara, Asociația LOGS, Salvați Copiii şi Asociația Faina UA.

„Timişoara este oraşul libertății, care la vremea lui a câştigat libertatea pentru România, şi, astăzi, Ucraina luptă pentru libertatea sa. Pot spune că luptă pentru valorile democratice ale întregii lumi. Este o luptă foarte grea şi de aceea trebuie să ne amintim în fiecare zi, nu numai la împlinirea a doi ani de când Federația Rusă a început invazia pe scară largă asupra Ucrainei, că războiul continuă. Indiferent cât de greu sau bine ne-ar fi aici, trebuie să fim conştienți că, în acest moment, băieții noştri se luptă cu inamicul şi mor pentru ca, aici, să fie pace. Este foarte important să fim alături de ei şi să-i sprijinim în orice fel”, a susținut Eughenia Rozbiytska, Ucraina.

La manifestările din centrul oraşului, traducerea alocuțiunilor a fost realizată de preşedintele UUR Timiş, Maria Szabo Condrei. Alături de frații noştri ucraineni, a participat Camelia Nițu Frățilă, coordonator UNHCR, membrii Comitetul Filialei timişene şi primarul Dominic Fritz, care ne-a declarat următoarele: „Adevărul este că, în ciuda situației absolut triste şi revoltătoare, descoperim totuşi împreună cu comunitatea ucraineană ce bogăție are Timişoara. Faptul că avem o minoritate ucraineană de atâta timp aici, care este implicată, activă, deschisă, ne ajută în aceste momente grele. În acelaşi timp, cred că, astăzi, la doi ani după începerea războiul, trebuie să subliniem, din nou şi din nou, că acest război nu este împotriva Ucrainei, este împotriva noastră, a tuturor, împotriva celor din Europa, care cred în valorile democrației şi ale libertății. Şi tocmai de aceea este de datoria noastră să susținem Ucraina şi ucrainenii care trăiesc în oraşul nostru”.

Ceremonia s-a încheiat cu depunerea de candele în memoria celor care şi-au pierdut viața pentru libertate pe scările Operei şi vizionarea filmului „20 de zile în Mariupol”, realizat de Mstyslav Chernov. Trebuie să menționăm faptul că, în decursul celor doi ani de la izbucnirea războiului în Ucraina, membrii Filialei Timiş a UUR au venit în sprijinul refugiaților, şi nu numai, oferindu-le ajutor material, sprijin şi suport în ceea ce priveşte integrarea acestora în societatea românească şi tot ce este necesar pentru a se simți ca acasă în rândul comunității noastre.

Mihaela BUMBUC

A părăsit această lume Todor Bilanin, unul dintre ctitorii Bisericii Ortodoxe Ucrainene din Timişoara

În ziua de 6 februarie 2024, un bun ucrainean, devotat, care a iubit munca, dreptatea, respectul şi dragostea pentru semeni, un soț bun, tată a două fiice şi bunic a trei nepoate, s-a despărțit de cei dragi, plecând la cele veşnice. Todor s-a născut în satul Zorile, comuna Copăcele din județul Caraş-Severin, la 28 ianuarie 1948 într-o familie de ucraineni cu trei frați. A terminat şcoala gimnazială în comuna natală, apoi, şcoala profesională din oraşul Reşița, devenind un bun maistru electrician.

Însă dorința lui a fost să realizeze mai mult în viață. După căsătorie, a plecat cu soția în oraşul Timişoara, unde şi-a făcut o gospodărie frumoasă cu toate cele necesare traiului. A lucrat la Uzinele Mari (U.M.) Timişoara ca electrician până la pensie. Todor, un tată bun, harnic şi cu frică de Dumnezeu, împreună cu soția Sofia au educat cele două fiice, Sonia şi Gabriela, în spiritul dragostei pentru muncă, al credinței şi al înțelegerii.

Părintele Cristian Popovici, paroh al Bisericii Ortodoxe Ucrainene „Adormirea Maicii Domnului” şi „Serafim de Sarov”, la slujba de înmormântare din cimitirul Freidorf din Timişoara, care a fost oficiată de patru preoți ucraineni, a spus următoarele: „L-am cunoscut pe Todor în anul 2004 prin măicuța Serafima, care a fost înmormântată în curtea bisericii ucrainene. Prima lucrare făcută de Todor Bilanin a fost crucea de lemn care trebuia pusă pe locul unde, la 14 noiembrie 2004, a fost zidit noul altar. În vara anului 2005, s-a început construcția bisericii de lemn. Todor a lucrat toată scândura necesară atât pentru exterior, cât şi pentru lambriurile din interior. De asemenea, fiind un tâmplar priceput, având şi un atelier de tâmplărie, a realizat mobilierul necesar bisericii. În anul 2006, domnul Todor a fost ales consilier epitrop al bisericii. Timp de 16 ani, a colaborat cu preotul paroh Cristian Popovici şi cu ceilalți membri ai Consiliului parohial. Mai târziu, a ajutat foarte mult şi la construcția noului lăcaş de cult, biserica mare, şi cu munca, şi cu donații, în perioada anilor 2010-2020. A avut o perioadă de activitate rodnică şi foarte intensă, de aceea este considerat unul dintre ctitorii Bisericii Ortodoxe Ucrainene din Timişoara. Pentru noi, pentru întreaga comunitate, a fost un bun exemplu, un om deosebit, blând, calm cu o aleasă omenie care va rămâne veşnic în amintirea noastră”.

Slujba de înmormântare a avut loc într-o zi cu soare, aşa cum a fost şi sufletul lui. Au venit să-l conducă pe ultimul drum foarte mulți creştini, rude, prieteni, foşti colegi, vecinii. Dumnezeu să aşeze sufletul lui lângă cei drepți şi să-l odihnească în pace. De asemenea, părintele Cristian Popovici a subliniat următoarele: „Toți cei care l-au cunoscut au numai cuvinte frumoase şi de laudă pentru Todor, deoarece şi dânsul întotdeauna îşi alegea cuvintele pentru fiecare om cu care discuta. Mormântul lui să fie încălzit de strălucirea soarelui. Este o grea pierdere pentru familie, a lăsat un gol imens în sufletele lor”.

Condoleanțe familiei şi putere pentru a depăşi aceste momente de cumpănă! Pe acest suflet bun nu îl vom uita niciodată. Veşnică pomenire!

Anna BEREGHI

Filialele UUR au sărbătorit Ziua Internațională a Limbii Materne

BOTOŞANI

Limbă maternă, întâi, sfânt grai!
Limbă maternă, parfum de mai!
Limbă maternă, cu „gust divin”,
La tine cu sete, cu dor mă închin!

Limbă maternă, poartă spre trecut,
Suavă, sonoră, al meu început!
Limbă maternă, cu amintiri de bunici,
Tu ne curgi în vene de când eram mici!

Limbă suavă cu aromă de acasă,
Limbă încercată de emoții şi chin...
Limbă frumoasă, limbă maternă,
Ai crescut cu sete spre tine venim!

Uniunea Ucrainenilor din România, Filiala Botoşani, a organizat, în parteneriat cu Şcolile Gimnaziale din Cândeşti şi din Mihăileni, o activitate cultural-educativă dedicată limbii materne, la data de 21 februarie 2024. Evenimentul a fost încununat de elevii celor două şcoli, coordonați fiind de către doamnele profesoare de limba ucraineană, Iuliana Vatamaniuc şi Claudia Cosmina Maidaniuc. Elevii, îmbrăcați în straie populare, au recitat poezii în limba maternă, au subliniat importanța păstrării graiului viu în interiorul comunității şi au prezentat multiple semnificații ale motivelor tradiționale specifice portului lor popular.

Domnul profesor Constantin Ivaniciuc, în dubla sa calitate, profesor de istorie şi părinte, a prezentat istoria satelor de pe Valea Siretului, unde se vorbeşte limba ucraineană acasă, în mod fluent. În calitate de părinte, şi-a exprimat bucuria de a observa că ai lui copilaşi manifestă dragoste şi respect pentru ambele limbi, română şi ucraineană, în egală măsură.

Preşedintele Filialei Botoşani a UUR, Victor Semciuc, s-a bucurat de această reîntâlnire cu elevii şi cu domnii profesori, dumnealui fiind în primul an de pensie. Revederea cu ocazia celebrării limbii materne a constituit un bun prilej de a sublinia faptul că fără a păstra în viața noastră vibrația limbii materne am fi ca nişte copaci fără rădăcini. „Poate, uneori, ne împiedicăm de norme literare pe care nu le stăpânim foarte bine...”, a continuat dumnealui, „...dar important este să simțim în limba maternă, să gândim în limba maternă şi să nu uităm că dincolo de nouri, ne iubesc toți cei ai noştri plecați şi, dacă ar putea, ne-ar striga, de acolo, de Sus, tot în limba maternă. E adevărat că procesul de integrare îşi face simțită prezența şi că prin apariția familiilor mixte se pierde acest grai, dar noi avem datoria de a-l păstra, de a-l promova, de a-i sublinia importanța, de a-i încuraja pe tineri să studieze această limbă şi, în acelaşi timp, de a face atractiv studiul limbii materne”.

Inspectorul de limba ucraineană, domnul profesor Paul Bilocopetiuc, prezent la celebrarea limbii materne, dincolo de calitatea sa oficială, de reprezentant al comunității la nivel înalt, al instituțiilor statului român în teritoriu, ne-a vorbit şi în calitate de membru al comunității. Dacă, la început, a transmis mesajul Inspectorului şcolar județean, aducându-ne la cunoştință statistici şi rapoarte cu privire la cifrele oficiale importante pentru comunitatea noastră, mai apoi, şi-a încheiat discursul în limba ucraineană, povestindu-ne cum bunicii şi părinții îl învățau cântece tradiționale în limba maternă. Toate sunt importante, dar cele ale sufletului sunt peste toate.

Doamna profesoară Iuliana Vatamaniuc, în calitatea sa de profesor titular de limba ucraineană, a subliniat în câteva versuri şi titluri de opere sonoritatea, frumusețea, importanța şi aportul limbii ucrainene la culturile europeană şi universală. Motivele literare sunt porți între tradițional şi modern, sunt legături între viața practică şi încifrarea acesteia în simboluri literare. Accentul pe creațiile populare transmise prin viu grai a fost reliefat prin diverse interpretări ale copiilor. Mai întâi, aceştia au interpretat cântecele bunicilor lor, iar, ulterior, au scos în evidență mesajele cântecelor prin planşe, prin motivele de pe costume, prin alte simboluri şi semnificații.

Directorul şcolii, doamna Cristina Cobzariu, membru simpatizant al UUR, care şi-a exprimat bucuria de a avea în şcoală numeroşi elevi, membrii ai comunității ucrainene, a vorbit despre implicarea acestora în toate proiectele şcolii şi a subliniat cât de importantă este diversitatea într-o unitate de învățământ. Diversitatea vine la pachet cu toleranța, cu respectul reciproc, cu îmbogățirea culturii generale, cu dezvoltarea spiritului de echipă. Copiii care cresc în asemenea medii vor deveni adulți deschişi spre cooperare, spre progres.

Fostul inspector de limba ucraineană, actual formator de institutori şi învățători, domnul Constantin Siminiceanu, a ținut să fie alături de noi şi să-şi manifeste respectul, admirația şi prietenia față de Filiala Botoşani a UUR. Cu ajutorul dumnealui am făcut o călătorie în timp, acesta aducându-ne aminte de începuturile studiului limbii materne în şcoli. Pe atunci, domnul prof. Victor Semciuc era director de instituție, şi, la cerea părinților, a făcut demersuri către IŞJ Botoşani, care, ulterior, au ajuns la minister şi astfel copiii au început să studieze limba ucraineană maternă. Orice început îşi are propria istorie presărată cu urcuşuri şi coborâşuri, dar acum elevii optează pentru studiul limbii materne ca pentru ceva natural, firesc, într-o societate care respectă diversitatea.

Să trecem la cei mai importanți participanți la eveniment, tinerii din noua generație. Elevii clasei a V-a, George Ivaniciuc, Mara Tcaciuc şi Vlad Danciuc, au prezentat simbolurile de pe cămăşile lor frumos înflorate de mâinile bunicilor şi au interpretat cântecul „Limba maternă”, în limba ucraineană. Mara a continuat programul artistic cu poezia „Mama”, scrisă de Petro Bondarciuk, Vlad a recitat în limba ucraineană poezia „Satul”, autor Taras Şevcenko, George a prezentat motivele cămăşii sale atât printr-un eseu cu temă etnografică, cât şi prin versuri, cu ajutorul poeziei „Cămaşa” a lui Vadim Krenşcenko.

Tot despre „Cămaşa mamei” au cântat şi elevele clasei a VII-a, Elena Ivaniciuc, Iuliana Dumitraş, Anastasia Coste, Alesia Botez, Carla Antica, Andreea Cojocariu. Ecaterina Grămişteanu, Bianca Ivaniciuc, Naomi Munteanu, Denisa Leonte, eleve în clasa a VI-a, au recitat câte o strofă din poeziile populare ucrainene şi au cântat un imn dedicat patriei natale.

Cântecele „Limba părinților” şi „Rugăciunea Mamei” au încheiat programul organizat de doamnele profesoare Iuliana Vatamaniuc şi Cosmina Maidaniuc, sub coordonarea membrilor Comitetului Filiala Botoşani a UUR.

Claudia SEMCIUC

CLUJ

„Ziua Internațională a Limbii Materne” a fost marcată la Cluj-Napoca de către Filiala Cluj a UUR în parteneriat cu Specializarea Limba şi literatura ucraineană din cadrul Facultății de Litere a Universității „Babeş-Bolyai”, la data de 24 februarie a.c., într-un cadru festiv, printre invitați numărându-se cadre didactice universitare, studenți, refugiați ucraineni.

Preşedintele filialei clujene, conf. univ. dr. Ioan Herbil, a deschis acțiunea printr-un rezumat al istoricului apariției acestei sărbători, subliniind importanța conservării limbii materne în contextul globalizării.

Despre „Specificul limbii materne” a vorbit doamna lector dr. Katalin Balázs din cadrul Departamentului de limbi şi literaturi slave al Facultății de Litere, atrăgând atenția asupra pericolului dispariției limbilor şi a necesității unei lupte continue pentru conservarea limbii materne: „Aproape jumătate dintre limbile cunoscute astăzi sunt pe cale de dispariție. Diversitatea lingvistică este o parte a diversității biologice. Atunci când dispar specii de animale sau plante, planeta are de suferit. Tot aşa, dacă ar dispărea multe dintre limbile popoarelor şi s-ar ajunge să comunicăm doar în engleză, spaniolă, germană, franceză şi chineză, întreaga lume ar fi mult mai săracă”, a conchis Domnia sa.

Cea de-a doua comunicare a fost prezentată de către studenta anului III a Specializării Limba şi literatura ucraineană din cadrul Facultății de Litere, Jessica Bilcec, intitulată «Сила мови у щоденному житті» („Puterea cuvântului în viața de zi cu zi”), prin care aceasta i-a provocat pe toți cei prezenți la reflectare asupra legăturii dintre limba maternă şi emoții, dintre limba maternă şi psihicul uman: „Istoria omenirii a dovedit că tocmai limba, vorbirea, constituie un factor important al dezvoltării psihice a individului şi al perfecționării relațiilor sociale ale acestuia... Scriitorul şi filosoful francez Voltaire afirma că o limbă străină se poate învăța în 6 ani, dar limba maternă trebuie învățată întreaga viață, în timp ce filosoful antic Socrate spunea: «Vorbeşte ca să te pot vedea»”.

Conf. dr. Ioan Herbil a inițiat o dezbatere pe tema articolului academicianului ucrainean Hryhorii Pivtorak, «Українська мова: погляд крізь віки» („Limba ucraineană: o privire de-a lungul veacurilor”), care consideră că: „atunci când vorbim despre vechimea limbii ucrainene şi căutăm rădăcinile ei în negura secolelor, vorbim nu despre variantele ei literare vechi sau actuale, ci despre vorbirea populară, adică despre dialectele populare. Tocmai în vorbirea poporului au apărut acele trăsături fonetice, gramaticale şi lexicale specifice, care, cu timpul, au devenit particularități caracteristice ale limbii ucrainene”. Iar în ceea ce privește originea poporului ucrainean şi vechimea culturii sale, același academician afirmă: „Continuitatea dezvoltării culturii materiale în ținuturile protoucrainene începând cu aproximativ secolul VI e.n. a fost dovedită ştiințific şi confirmată de materiale arheologice neîndoielnice, adică pe parcursul ultimilor 1500 de ani. Prin urmare, există motive pentru a considera că istoria ucrainenilor ca grup etnic separat şi istoria limbii ucrainene a început la mijlocul mileniului I d.Hr”.

În finalul evenimentului dedicat „Zilei Internaționale a Limbii Materne”, Jessica Bilcec şi Serioja Hrin au recitat poezii dedicate limbii materne, ca o încununare poetică a celor prezentate.

Acțiunea s-a terminat cu lansarea celui de-al doilea volum al cărții „Bucătăria tradițională ucraineană: azi şi odinioară”, apărută sub egida Uniunii Ucrainenilor din România, antologată de Olha Senyshyn şi tradusă de O. Senyshyn şi L. Dorosh.

Lector univ. dr. Mihaela HERBIL

Filialele UUR au sărbătorit Ziua Internațională a Limbii Materne

GALAȚI

Filiala Galați a Uniunii Ucrainenilor din România a organizat, la data de 19 februarie, evenimentul dedicat „Zilei Internaționale a Limbii Materne”. Invitații de onoare au fost profesori și elevi ai prestigiosului Liceu de Arte „Dimitrie Cuclin”, alături de membrii talentați ai orchestrei din Pessac, Franța, oraș înfrățit cu Galațiul de trei decenii.

Evenimentul a debutat cu emoționante evocări ale instructorului artistic al Filialei Galați a UUR, Olga Cerniienko, ale directoarei Liceului de Arte, Larisa Pelin, și ale directoarei Bibliotecii Franceze „Eugène Ionesco”, Dorina Moisă. Acestea au rememorat în limbile ucraineană, română și franceză mesajul ONU din 1999, an în care a fost proclamată „Ziua Internațională a Limbii Materne”, subliniind importanța conservării și protecției tuturor limbilor vorbite în lume.

În prezentările lor, doamnele au subliniat faptul că 45% dintre cele aproximativ 7000 de limbi vorbite în lume sunt amenințate cu dispariția, aducând în atenție statisticile alarmante care indică faptul că, la fiecare două săptămâni, dispare o limbă, cu ea pierzându-se o întreagă moștenire culturală și intelectuală.

Ambianța jovială a evenimentului a fost menținută de corul Filialei Galați „Yasnytsya”, care a susținut o serie de cântece vesele, antrenând par-

ticipanții la dans, deopotrivă copii și adulți, ucraineni, români și francezi. Alexia Necula, o talentată elevă a Liceului de Arte, a adus o contribuție valoroasă momentului, prin interpretarea unei piese din folclorul românesc, participanții prinzându-se într-o adevărată horă a bucuriei și a prieteniei.

Reprezentanții francezi au adus un plus de entuziasm cu melodii vesele din repertoriul tradițional, iar zona de arte vizuale a captivat participanții prin jocuri tematice. Activitatea a adus împreună trei limbi diferite, trei culturi diferite, trei popoare diferite, demonstrând că dialogul, mai ales cel cultural-artistic, are puterea de a repara fisurile lumii noastre, de a anula intoleranța și conflictul și de aduce pacea și buna înțelegere.

Evenimentul dedicat „Zilei Internaționale a Limbii Materne” de la Galați a fost un real succes, atingându-și scopul principal: conștientizarea că limba maternă este cel mai puternic instrument de conservare și dezvoltare a patrimoniului tangibil și intangibil al unui popor. Filiala Galați a UUR este încredințată că astfel de acțiuni vor încuraja diversitatea și educația multilingvistică, vor construi o solidaritate bazată pe înțelegere, toleranță și dialog.

Sursa: uur.ro

IAȘI

Tema din 2024 a „Zilei Internaționale a Limbii Materne” subliniază rolul vital al limbilor în promovarea educației incluzive și în conservarea limbilor indigene. Educația multilingvă este văzută ca un element crucial în eliminarea barierelor dintre casă și școală, în promovarea unei învățări eficiente și în asigurarea accesului echitabil la educație.

Consecvenți ideii de a nu trece cu vederea cele mai importante momente din istoria și cultura noastră națională, în contextul evenimentelor din Ucraina, în ziua de 18 februarie a.c., la sediul Filialei Iași a UUR, respectiv în sala de festivități a unui complex hotelier din aceeași localitate, s-a desfășurat acțiunea dedicată „Zilei Internaționale a Limbii Materne”, respectiv „Zilei Naționale a Stemei de stat a Ucrainei – Tridentul”.

La acțiune, au participat reprezentanți ai organelor locale, ai Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, ai Colegiului Național de Artă „Octav Băncilă”, cu care avem încheiate acorduri de colaborare, reprezentanți ai unor instituții și organizații din Iași cu care colaborăm, scriitori și oameni de cultură și artă cu rădăcini ucrainene, reprezentanți ai refugiaților ucraineni stabiliți temporar în Iași, precum și membrii și membrii simpatizanți ai Filialei noastre și două grupuri artistice din cadrul Filialei Botoșani a UUR. În dimineața zilei evenimentului, la sediul filialei, am pregătit pentru invitații noștri câteva expoziții de carte școlară – manuale în limba ucraineană și beletristică, ziare și reviste, un stand cu operele scriitorilor de origine ucraineană din România, postere dedicate momentului marcat, însemnele de stat ale Ucrainei (stema, drapelul și imnul de stat al Ucrainei).

Cuvântul de deschidere a fost rostit de către președintele Filialei Iași a UUR, domnul Daniel Serdenciuc, care, după ce a subliniat semnificația și istoricul celor două evenimente, a prezentat invitații, cărora le-a mulțumit pentru participare, găsindu-și timp pentru a fi alături de membrii filialei și de reprezentanții refugiaților ucraineni prezenți la această dublă sărbătoare a noastră.

„Educația multilingvă – un pilon al învățării și al învățării intergeneraționale”

În continuare, după intonarea imnurilor de stat ale României și Ucrainei de către solistele Filialei Botoșani a UUR, elevele Denisa Atica și Denisa Anițulese, moderatorul acțiunii, prim-vicepreședintele filialei, în cuvântul său, a subliniat faptul că minoritățile naționale au posibilitatea să-și sărbătorească ziua limbii materne în două ocazii diferite: în luna februarie, când, de regulă, sărbătorim această zi împreună cu celelalte minorități, și într-o altă zi (de ziua limbii minorității respective), în cazul comunității ucrainene, la data de 9 noiembrie, când sărbătorim Ziua Limbii Ucrainene din România. Totodată, a reamintit tuturor celor prezenți că propunerea legislativă a deputatului Uniunii Ucrainenilor din România, Nicolae-Miroslav Petrețchi, privind declararea zilei de 9 noiembrie ca Zi a Limbii Ucrainene, a fost adoptată de Senat la 25 aprilie 2018, aceasta fiind prima cameră sesizată, și de Camera Deputaților, în calitate de for decizional, la 4 iulie 2018.

A urmat un program de cântece populare și dansuri ucrainene, susținut de ansamblul de dansuri „Veselka” al filialei noastre, coordonator prof. Rodica Fălișteanu, urmat de Grupul vocal „Vesna” și de fanfara „Florile Bukovinei” din cadrul Filialei Botoșani a UUR, precum și câteva dintre cele mai îndrăgite melodii ucrainene, în interpretarea solistelor de la Filiala Botoșani, Denisa Atica, Denisa Anițulese și Paula Ciornodolea. Programul a continuat cu un colaj de melodii dedicate limbii materne, în interpretarea solistei vocale, dna profesoară Otilia Zaharov, acompaniată de nelipsita-i chitară, fiecare melodie fiind precedată de o introducere în atmosferă. Scriitorii ieșeni, oamenii de cultură și reprezentanți ai refugiaților ucraineni au completat programul muzical cu recitări de poezii și epigrame din creația proprie, în concordanță cu specificul evenimentului.

Un moment special, care a smuls multor participanți lacrimi în colțul ochilor, l-a constituit recitarea a câte două poezii din creația proprie de către doamna Oksana Pastarnak, din partea refugiaților ucraineni, având ca temă dorul după fiul

său care luptă pe front împotriva cotropitorilor ruși, și de către poeta Corina Matei Gherman, cea care încearcă să o liniștească și să o asigure că totul va fi bine, iar fiul ei se va întoarce acasă, prin poeziile „Să nu uiți...?” și „Eu am să vin”.

La finalul programului artistic, moderatorul evenimentului a prezentat acțiunile care se află pe ordinea de zi a filialei pentru luna martie. Totodată, acesta a lansat invitația de a participa la masa rotundă dedicată marcării a doi ani de la invazia Federației Ruse în Ucraina și a solicitat ca aceștia să vină cu propuneri, sugestii și să se implice în programul care se va desfășura cu această ocazie, în ziua de 24 februarie a.c., începând cu ora 11.00. Atât la începutul, cât și finalul acțiunii, președintele filialei și prim-vicepreședintele acesteia au ofertit scurte interviuri echipelor de la TVR și Radio Iași, care au înregistrat secvențe din programul prezentat, pentru a fi difuzate pe posturile locale și regionale în cadrul programelor de știri culturale.

Și de data aceasta, aprecierile din partea invitaților au fost deosebite, între participanți realizându-se un schimb util de informații privind acțiunile viitoare și posibilele colaborări în organizarea unor acțiuni comune.

„Limba maternă este cel mai puternic instrument de conservare și dezvoltare a patrimoniului mondial material și imaterial și o componentă esențială în procesul de definire și perpetuare a identității fiecărei minorități naționale. Societățile multilingve și multiculturale prosperă prin păstrarea limbilor lor, care servesc drept canale pentru cunoștințele tradiționale și moștenirea culturală. Cu toate acestea, diversitatea lingvistică se confruntă cu amenințări tot mai mari pe măsură ce mai multe limbi dispar. În prezent, 40% din populația globului nu are acces la educație în limba maternă, cifră care depășește 90% în anumite regiuni. Cercetările subliniază beneficiile utilizării limbilor materne ale cursanților în educație, promovând rezultate mai bune în învățare, stima de sine și abilități de gândire critică. Această abordare sprijină, de asemenea, învățarea intergenerațională și conservarea culturală”, potrivit www.un.org.

Victor HRIHORCIUC,
prim-vicepreşedintele Filialei Iaşi a UUR

Filialele UUR au sărbătorit Ziua Internaţională a Limbii Materne

MARAMUREŞ

„Ziua Internațională a Limbii Materne” a constituit, la 18 februarie a.c., o adevărată sărbătoare a culturii ucrainene în Maramureş, la Căminul Cultural din comuna Bistra, într-o acțiunea dedicată acestui moment cu o simbolistică aparte pentru comunitatea ucraineană.

La eveniment, au fost prezenți: preşedintele Uniunii Ucrainenilor din România, Nicolae-Miroslav Petreţchi, prim-vicepreşedintele UUR, Vasile Pasenciuc, vicepreşedinții UUR, Anna Sambor şi Ioan Recalo, preşedintele Filialei Maramureş, Miroslav Petreţchi, şi alți reprezentanți importanți ai comunității ucrainene. Evenimentul a fost onorat şi de prezența unor oficialități locale, printre care primarul comunei Bistra, Vasile Duciuc, preotul paroh al Parohiei Ortodoxe Ucrainene Bistra, Viorel Brotnei, precum directori ai şcolilor în care se studiază limba ucraineană.

Atmosfera festivă s-a îmbogățit prin participarea numeroşilor preşcolari şi elevi din şcolile locale. Elevii Şcolii Gimnaziale Valea Vişeului – structura Bistra, grupul „Crasnianocika” din satul Crasna Vişeului, elevii Şcolii Profesionale din comuna Ruscova, ai Şcolii Profesionale din comuna Poienile de sub Munte, cei ai Şcolii Profesionale Repedea şi solista Gabriela Manea, grupul „Tinerii huțuli” din satul Valea Vişeului au oferit momente artistice pline de sensibilitate şi tradiție, prin recitarea de poezii şi interpretarea de cântece şi dansuri dedicare limbii materne.

Evenimentul a evidențiat importanța conservării şi promovării limbii materne ucrainene în inimile tinerilor şi în comunitate, în ansamblul ei, fiind o sărbătoare culturală şi artistică, menită să cristalizeze unitatea între etnicii ucraineni din Maramureş.

Sursa: uur.ro

TIMIŞ

Ucrainenii din Timiş au sărbătorit „Ziua Internațională a Limbii Materne” printr-o serie de manifestări cultural-educative organizate de profesorii şi elevii de la secțiile de limba ucraineană din cadrul Liceului Teoretic „Iulia Hasdeu” din Lugoj şi de la Şcoala Gimnazială Ştiuca. Cu acest prilej, în ziua de 20 februarie a.c., a avut loc primul eveniment la care au participat 100 de persoane venite din diferite localități timişene, acolo unde se predă la şcoală limba noastră maternă. Din partea Comitetului Filialei Timiş a Uniunii Ucrainenilor din România, au participat prim-vicepreşedinții Sorin Şpilca şi Vasile Drozd, responsabila cu Organizația de Femei, Bianca Hînda, referentul cultural şi responsabil cu Organizația de Tineret, prof. Vasile Gabriel Bilan, prof. Maria Bejerea, preşedintele Organizației locale Petroasa Mare a UUR, prof. Mariana Cubaş, şi preşedintele Organizației locale Bethausen a UUR, Vasile Condrei. În fața numerosului auditoriu, din care au făcut parte oficialitățile locale şi încă 15 directori de şcoală, preşedintele Filialei UUR Timiş, inspector de limba ucraineană, prof. Maria Szabo-Condrei, a mulțumit profesorilor şi părinților pentru implicare, iar pe elevi i-a îndrumat să studieze limba maternă cu mai multă responsabilitate şi dăruire, pentru că aceasta face parte din identitatea noastră, subliniind încă o dată importanța conservării valorilor culturale ale etniei ucrainene.

Responsabili cu organizarea acestei ample manifestări din oraşul Lugoj au fost profesorii Violeta Manzur, Valentin Manzur, Vasile Gabriel Bilan, în colaborare cu directorul Liceului Teoretic „Iulia Hasdeu”, Anda Ursulescu-Lungu. Programul artistic a fost presărat cu poezii, cântece şi dansuri, interpretate în limba ucraineană de către: grupul vocal „Moloda Nadia” şi elevii Şcolii Gimnaziale de Muzică „Filaret Barbu” din Lugoj, grupul instrumental „Perlenca” şi grupul vocal „Harmonia” din Bethausen, ansamblul vocal „Kedrovena” din Petroasa Mare, grupul de preşcolari de la Grădinița cu Program Normal şi ansamblul vocal „Veselii Ditocike” din Ştiuca, elevii Şcolii Gimnaziale din Bârna şi elevii Şcolii Gimnaziale din Darova.

În ceea ce priveşte al doilea eveniment organizat de Şcoala Gimnazială din Ştiuca, județul Timiş, de „Ziua Internațională a Limbii Materne”, la data de 21 februarie a.c., sala festivă a Căminului Cultural din aceeaşi localitate s-a dovedit a fi neîncăpătoare pentru elevii, părinții, bunicii şi dascălii prezenți la programul artistic, de unde nu au lipsit poeziile şi cântecele ucrainene. Organizatorul manifestării cultural-educative a fost directorul unității de învățământ, prof. Nicolae Benzar, care împreună cu dascălii de la clasă au reuşit să surprindă auditoriul într-un mod deosebit de plăcut. De menționat este faptul că „Ziua Internațională a Limbii Materne” a fost instituită, pentru prima dată, de UNESCO, la data de 17 noiembrie 1999, iar, ulterior, a fost recunoscută de Adunarea Generală a Națiunilor Unite, prin aceeaşi rezoluție care prevede: „promovarea, conservarea şi protecția tuturor limbilor utilizate de popoarele lumii”. Această zi ne reaminteşte de uciderea celor patru studenți de la Universitatea din Dhaka, în anul 1952, care militau pentru folosirea în mod oficial a limbii lor materne, bengali. La nivel internațional, ea este marcată prin organizarea de concursuri tematice şi educative, conferințe de presă sau seminarii şi, bineînțeles, de manifestări cultural-artistice.

Mihaela BUMBUC

Festivalul de cântec ucrainean, laic şi religios, la Micula

Prima ediție a „Festivalului de cântec ucrainean, laic şi religios” a fost modul în care Filiala Satu Mare a Uniunii Ucrainenilor din România a încununat, la 21 februarie, „Ziua Internațională a Limbii Materne”. Desfăşurat sub formă de concurs, în cadrul căruia s-au acordat premii în valoare de 4000 de lei, pentru 35 de persoane, festivalul a atras un număr impresionant de participanți în sala de evenimente a Organizației locale Micula a UUR.

Concursul a fost organizat pe patru secțiuni: grupuri vocale, grupuri vocal-instrumentale, soliști vocali şi soliști instrumentişti, dovedindu-se a fi un spectacol de înaltă ținută artistică.

Concurenții au adus în fața juriului şi a publicului cele mai frumoase melodii ucrainene, atât folclorice, cât şi religioase. Cei prezenți au putut audia cântece superbe, interpretate în limba ucraineană, şi admira costumele populare autentice ale concurenților. Juriul, condus de dr. Felician Pop, a avut o misiune extrem de dificilă în departajarea concurenților, într-un final, toți participanții fiind răsplătiți pentru prestațiile lor artistice, după cum urmează: - la secțiunea grupuri vocale, Premiul I, în valoare de 300 de lei, a fost obținut de către: Rosela Szenuka, Samira Szenuka şi Natalia Holdiş; Premiul II, în valoare de 200 de lei, a fost acordat: Anastasiei Şuta, Valentinei Carpa şi Carlei Pauleti, iar Premiul III, în valoare de 100 de lei, a fost obținut de Enos Clipei şi Naum Clipei; - la secțiunea grupuri vocal-instrumentale, „Florile Miculei” a fost câştigătorul Premiului I, în valoare de 600 de lei; - la secțiunea soliști vocali, au urcat pe podium cu Premiul I (în valoare de 300 de lei) – Bumbar Maria, Premiul II (în valoare de 200 de lei) – Ivan Bumbar, Premiul III (în valoare de 100 de lei) – Maria Oncia; - soliştii instrumentişti au fost răsplătiți astfel: Premiul I (în valoare de 300 de lei): vioară – Maria Oncea şi Premiul II (în valoare de 200 de lei): taragot – Ionuț Oncea.

Au fost acordate, de asemenea, şi cinci mențiuni unor grupuri vocale şi soliști din Micula (câte 50 de lei de membru).

În prealabil, şi elevii claselor cu predare în limba ucraineană de la Şcoala Gimnazială „Gellert Sandor” din Micula au organizat o reuşită manifestare dedicată sărbătoririi „Zilei Internaționale a Limbii Materne”, în cadrul căreia a fost subliniată necesitatea păstrării limbii materne, ca semn identitar definitoriu pentru orice grup etnic.

Preşedintele Filialei Satu Mare a UUR, dr. Irina Liuba Horvat, a reliefat importanța studierii limbii materne în şcoli, a conservării educației primite în familie pentru păstrarea nealterată a tradițiilor ucrainene şi i-a felicitat atât pe concurenți, cât şi pe îndrumătorii celor dintâi pentru efortul depus, îndemnându-i şi pe membrii celorlalte organizații locale să se implice mai mult în acțiuni de salvgardare a patrimoniului imaterial al ucrainenilor din județul Satu Mare.

La eveniment, au luat parte prim-vicepreşedintele Filialei sătmărene a UUR şi preşedintele Organizației locale Micula, Vasile Buciuta, membrii Comitetului filialei, prof. Dobos Csaba, directorul Şcolii Gimnaziale „Gellert Sandor” din Micula, şi reprezentanți ai organizațiilor locale UUR din întreg județul.

Sursa: uur.ro

19 FEBRUARIE – ZIUA STEMEI UCRAINEI

Din cele mai vechi timpuri, grupuri de oameni mai mici sau mai mari, fie că era o „comunitate” de natură militară, fie de cea etnică, culturală, religioasă etc., căutau să se identifice prin anumite simboluri care îi defineau. La început, lucrul acesta era vizibil mai pregnant în rândul armatelor diferitelor state, pentru a deosebi trupele proprii sau ale aliaților de cele ale dușmanilor, iar, mai târziu, au început să fie folosite aceste simboluri (steme, embleme, drapele, imnuri, logouri etc.) și în vremuri pașnice, ele reprezentând, de obicei, blazonul unei familii aristocratice sau a celei aflate la putere. Cu timpul, unele dintre aceste semne distinctive aveau să devină însemne statale, printre care și stema de stat. Stema reprezintă ansamblul semnelor distinctive și simbolice care alcătuiesc blazonul unei persoane, al unei instituții, al unei localități, al unei provincii sau al unui stat, exprimând atributele și/sau elementele ce privesc istoria sau originea acestora. Conform părerilor unor istorici, există mai multe versiuni privitor la apariția stemei ca însemn statal în lume. După unii istorici, stema/emblema a apărut în perioada cruciadelor și a turnirurilor cavalerești din secolele XI-XII, pentru a fi mai ușor de identificat participanții. Începând cu sfârșitul secolului al XX-lea și până astăzi, majoritatea heraldiștilor din Occident sunt de părere că stemele își au originea între anii 1120 și 1150 în nordul Franței, Renania, Germania, Anglia, Elveția și în nordul Italiei, în rândul armatei, ca mijloc de distingere în luptă a aliaților și dușmanilor.

Stema Ucrainei este parte integrantă a simbolurilor naționale, fiind folosită la toate nivelurile vieții statului. Este unul dintre modurile prin care ucrainenii își exprimă apartenența la țara lor și, totodată, mândria națională.

Emblema de stat a Ucrainei, Tridentul, este un simbol al demnității naționale și al autodeterminarii, demonstrând, de asemenea, năzuința Ucrainei spre libertate, independență și suveranitate națională, fiind, în egală măsură, simbolul forței spirituale și al invincibilității de care Ucraina a dat dovadă în toate etapele istoriei sale. În perioada interbelică, Tridentul a devenit un simbol al luptei ucrainene pentru libertate și a reprezentat diverse organizații politice în secolul al XX-lea. În timpul Primului Război Mondial, un semn în formă de trident a fost folosit de unitățile ucrainene din armata austriacă, Ukrainskiye Uchevy Streltsy. Pe emblema Organizației Naționaliștilor Ucraineni (OUN), era un trident cu o sabie în locul dintelui din mijloc. Simbolismul statalității s-a reflectat și în Armata Insurgentă Ucraineană (UPA), care a luptat pentru independența Ucrainei, ducând un război pe două fronturi, atât împotriva regimurilor totalitare ruso-comuniste, cât și a celor național-socialiste germane. Tridentul din UPA se afla pe elementele îmbrăcămintei, în primul rând pe căptușeli – mazepinkas, petliruvkas, precum și pe curele, fiind, de asemenea, imprimat pe diferite premii și pe cărți poștale, în broșuri și reviste UPA. Mișcarea Populară din Ucraina anului 1989 devine locomotiva luptei pentru restabilirea statului ucrainean și a simbolurilor interzise. Tridentul se regăsește pe haine, pe reverele jachetelor participanților la miile de mitinguri pentru independență. La 19 februarie 1992, Tridentul ca emblemă mică de stat a fost aprobat de către deputații poporului printr-o rezoluție a Radei Supreme. Constituția Ucrainei din 28 iunie 1996 a consacrat acest simbol al statului ucrainean. Agresiunea rusă în Crimeea din 2014 și, mai recent, din estul Ucrainei a început cu distrugerea Tridentului ca semn al identității ucrainene. Însă Tridentul unește în continuare voluntari, soldați și patrioți ucraineni, care au apărat și apără pe mai departe independența Ucrainei în cel de-al zecelea an al invaziei Federației Ruse împotriva Ucrainei.

De multe ori apelăm la memoria calendarului cu sărbătorile internaționale sau naționale, pentru a ne aducem aminte că încă o sărbătoare importantă și dragă cândva nouă a trecut sau ar putea să treacă fără ca noi să-i acordăm atenția cuvenită, indiferent că e vorba de comunitate, localitate, instituție, școală sau de altceva. În zilele noastre atât de tumultoase, în condițiile unor greutăți materiale și de ignoranță spirituală, când mijloacele mass-media ne bombardează cu vești apocaliptice, ocupându-ne mai tot timpul, parcă nu mai e loc de sărbătorirea evenimentelor ori a personalităților care ne definesc ca popor, comunitate, organizație etc.

Stema Ucrainei împreună cu imnul național, steagul și sloganul „Glorie Ucrainei!” reprezintă simboluri care codifică puterea națiunii ucrainene, tradițiile și secolele de luptă pentru independență.

Îi felicităm pe ucraineni în această zi importantă! Să cinstim simbolurile noastre de stat, amuletele noastre, pentru care au murit și mai mor și în zilele noastre cei mai buni fii și fiice ale pământului ucrainean!

Glorie Ucrainei! Slavă eroilor!

Câteva informații interesante despre trident:

• Există multe versiuni ale originii Tridentului, dar niciuna dintre ele nu este universal acceptată. Conform celor mai bine întemeiate teorii, Tridentul este o imagine stilizată a unui șoim sau a unei ancore.

• Este interesant faptul că Tridentul ca simbol al statului ucrainean apare înfățișat pe stemele unor unități ale armatei italiene. Acolo se menține tradiția de a adăuga simbolurile acelor teritorii în care această unitate a câștigat o victorie. Astfel, în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial, formațiunile militare italiene au luptat pe teritoriul Ucrainei. Și, cu toate că au fost învinși, după întoarcerea soldaților care au scăpat cu viață, s-a format o unitate separată, a cărei emblemă a etalat simbolul Ucrainei.

• Cel mai mare Trident este situat pe teritoriul regiunii Ivano-Frankivsk (în localitatea Ostrynea). Acesta a fost așezat de unul dintre soldații UPA pe locul bătăliilor dintre armata rebelă și unitățile NKVD. Stema, cioplită în piatră albă de munte, are mai bine de 70 de ani.

• Pentru ucrainenii din întreaga lume, Tridentul simbolizează o legătură inseparabilă cu Patria Mamă.

• În antichitate, era folosit ca un fel de amuletă. Arheologii au găsit imagini ale tridentului în multe monumente culturale datând din secolul I d.Hr. Simbolul este cunoscut printre popoarele din Orient și la cele din Marea Mediterană încă din cele mai vechi timpuri, iar, în ținuturile ucrainene, începând cu secolul al II-lea.

• Pe vremea Rusiei Kievene, Tridentul era semnul familiei Rurik. Arheologii au găsit imaginea tridentului pe monede, sigilii, vase, cărămizi, picturi murale etc. Conform materialelor enciclopediei: ambasadorii prințului Igor de Kiev (912-945) aveau sigiliile cu trident la încheierea tratatelor cu bizantinii. Prințul Volodymyr Sviatoslavovyci de Kiev (980-1015) a bătut un trident pe monede, unde portretul domnitorului era înfățișat pe o parte, iar tridentul – pe cealaltă.

Victor HRIHORCIUC,
prim-vicepreşedinte al Filialei Iaşi a UUR

12 februarie – Zi de doliu pentru poienari

Au trecut 60 de ani de la tragicul accident din localitatea Poienile de sub Munte (jud. Maramureș), produs în sectorul forestier Rika – Lutoasa.

Era 12 februarie a anului 1964, zi în care ucrainenii sărbătoresc pe stil vechi Trei Sfinți Ierarhi. La acea vreme, nu era voie să se sărbătorească, pentru că erai trecut în condică nemotivat, iar aceasta atrăgea diverse consecințe, precum suspendarea alocației pentru copii pe termen de trei luni, a sporului de vechime și a concediului.

După micul dejun, unul dintre muncitori a spus că e sărbătoare și n-ar fi bine să meargă la lucru. Șeful de echipă, un comunist înrăit, zise: „– Ce sărbătoare?”. „– Trei sfinți”, răspunse cineva. „– No, și ce dacă, ei sunt trei, iar noi suntem doisprezece”, replică șeful.

Nefiind altă soluție, s-au dus la lucru pe pârâul Lutoasa, Valea Ricii din Poieni. Au lucrat până la amiază, tractoriștii s-au dus spre cabană, iar echipa a mai rămas puțin să facă ordine în rampă. În acel moment, o mare avalașă i-a surprins pe

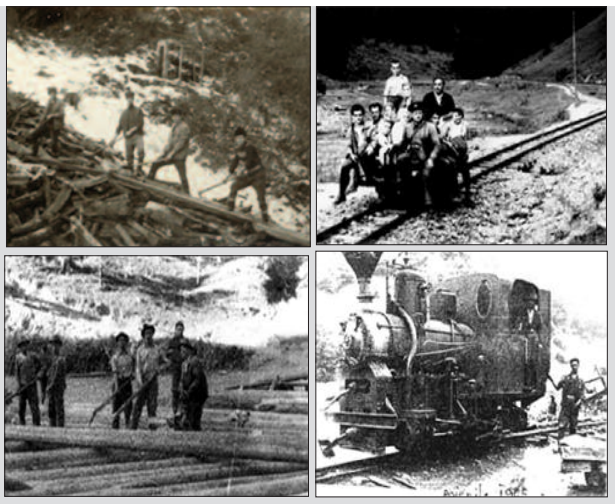

cei doisprezece muncitori, acoperindu-i pe toți. În urma acestei tragedii, au murit 11 oameni, lăsând în urma lor familii îndoliate, văduve și cincizeci și cinci de copii orfani, sub paisprezece ani. Singurul supraviețuitor a fost cel care a spus că nu este bine să meargă la lucru, întrucât e sărbătoare. Miron Corjuc a fost salvat, dar a rămas cu sechele care l-au marcat pentru tot restul vieții. Miron Corjuc a murit în anul 1995.

Vestea tragediei a ajuns în sat cu trenulețul CFF care a vuit pe tot traseul, iar clopotele bisericilor au bătut neîncetat până seara. Oamenii s-au adunat la Primărie, au fost mobilizate echipe pentru intervenție, lumea era panicată, se auzeau plânsete și bocete la toate casele forestierilor, femeile voiau să afle vestea cea bună, că bărbatul lor este erou și trăiește.

Îi amintim pe toți cei care și-au pierdut viața în acel tragic accident: Beuca Mihai (Vorobi) – lăsând orfani cinci copii, Beuca Grigore (Techolianiuc) – patru copii, Bilan Ștefan (Fetico) – șase copii, Clipei Dumitru (Pochenec) – șase copii, Grecica Ioan din Ruscova – șapte copii, Iurcea Simion (Michailiuc) – șase copii, Longa Ioan (Teflega) – doi copii, Miculaiciuc Ștefan (Seleti) – șase copii, Oncea Fedor (Iolec) – trei copii, Marfici Andrei (Mihăilescu) din Lunca la Tisa – trei copii și Veciunca Vasile – șapte copii.

Așadar, ziua de 12 februarie este zi de doliu pentru poienari, atât pentru moartea acestor muncitori, cât și a unui număr mare de poienari decedați în alte accidente forestiere de-a lungul vremii, care au plătit cu prețul vieții pâinea lor și a copiilor lor.

Cred că ziua de 12 februarie ar trebui declarată „Ziua Forestierilor”.

Odihnă veșnică tuturor forestierilor morți în accidente!

Dumitru HOLDIŞ,
bibliotecar

RUGĂCIUNE ŞI POST

Iată-ne ajunşi, din nou, la începutul Postului Mare, perioadă în care ne dorim cu toţii să lucrăm pentru suflet mai mult ca în restul anului, perioadă în care Biserica ne cheamă la slujbe mai lungi şi mai dese, o perioadă în care suntem chemaţi fiecare personal să înmulţim rugăciunea, faptele bune, să lepădăm păcatul şi să ne întoarcem, din nou, acasă. La începutul misiunii mele preoţeşti, un monah cu experienţă mi-a atras atenţia cu următoarea sugestie: „Ai grijă de rugăciune, căci să te rogi cum trebuie este cea mai grea lucrare de pe pământ!”. Nu ştiu dacă l-am crezut atunci pe acel părinte, însă înaintarea în vârstă şi experienţa vieţii îmi confirmă că nu doar a ne ruga este lucru greu, dar şi că despre rugăciune nu se poate vorbi decât rugându-ne, şi că tot ceea ce ştim despre rugăciune poate fi înţeles doar în măsura în care noi înşine ne-am rugat.

Există o întâmplare în Evanghelia după Matei, în capitolul 17, în care un tată disperat îşi aduce fiul la Mântuitorul pentru a-l vindeca, deoarece ucenicii Lui nu puteau să scoată demonii din copil. Iisus îi admonestează, vindecă copilul, pentru ca, mai apoi, ucenicii să-L întrebe, în privat, de ce ei nu au putut să-i izgonească pe demoni? La această

nedumerire Iisus le răspunde: „Acest neam de demoni nu iese decât cu rugăciune şi cu post” (Mt. 17, 21). Iată o reţetă de vindecare, o reţetă de izgonire a vrăjmaşului pe care o recomandă Hristos, un îndemn veşnic valabil: rugăciunea şi postul izgonesc demonii. Vrăjmaşul demon este mereu în preajma noastră, iar noi mereu avem nevoie să ne rugăm, şi, de asemenea, rugăciunea noastră trebuie însoţită de post.

Dacă îi întrebăm pe oameni de ce se roagă sau ce cereri au în rugăciune, putem lesne vedea că doleanţele lor sunt diverse, ba, mai mult, vom vedea că rugăciunile noastre sunt aproape numai de cerere, excluzând cele de mulţumire sau de doxologie. A crede că împlinirea unei cereri înseamnă succesul rugăciunii este o părere greşită, deoarece şi demonii pot împlini cereri, Dumnezeu împlineşte doar ceea ce este de folos omului. Trebuie să fim pe deplin conştienţi că rugăciunea noastră nu poate fi doar cereri şi dorinţe, ci ea trebuie să ajungă la zidirea unei legături vii cu Dumnezeu, relaţie care se doreşte a fi mai presus de nevoile şi aspiraţiile lumii în care trăim, iar rugăciunea începe acolo unde se termină grijile cele lumeşti, aşa cum mărturisim în Heruvic: „toată grija cea lumească de la noi să o lepădăm”. Atunci când o lepădăm pe aceasta, încape grija sau interesul pentru Împărăţia lui Dumnezeu, fapt pentru care, în Rugăciunea Domnească, prima cerere este despre venirea Împărăţiei lui Dumnezeu.

Cea mai veche carte de rugăciuni este Psaltirea lui David. Psalmii proorocului David exprimă toate trăirile omeneşti, de la deznădejde la luminare şi extaz. Rugăciunea are mai multe trepte şi rosturi, deoarece într-un mod se va ruga omul deznădăjduit, care doreşte să atragă atenţia divină asupra lui, în alt mod se va ruga omul bucuros, care doar mulţumeşte Tatălui pentru darurile pe care Le-a revărsat asupra sa şi cu totul altfel se va ruga sfântul, care s-a făcut locaş al Duhului Sfânt. Prin sfinţi ne vorbeşte însuşi Dumnezeu, iar noi ceilalţi avem nevoie de cuvintele rugăciunilor scrise de sfinţi, pentru a ne ajuta şi pentru a ne ruga. Însă şi sfinţii, şi păcătoşii sunt mădularele aceleiaşi Biserici, iar în acest zbucium sufletesc ni se descoperă mila şi puterea lui Dumnezeu care pe cei bolnavi îi vindecă, iar în sfinţi Se preaslăveşte. În acest fel, putem concluziona că nu a existat nici un sfânt care să nu fi fost împresurat de deznădejde şi nu există nici un om atât de deznădăjduit care să se roage, să postească, să cheme numele Domnului, iar Dumnezeu să nu-l asculte.

De ce avem nevoie de rugăciune şi de post? Pentru că nu putem altfel să înaintăm şi să sporim în urcuşul nostru duhovnicesc, nu putem în alt mod să ne izbăvim de puterea vrăjmaşului care mereu ne împresoară. Orice moment, stare şi trăire pot fi prilejuri de rugăciune. Trebuie să ne rugăm când ne simţim neputincioşi, atunci când am avut succese, atunci când vrem să apucăm pe o cale şi nu ştim pe care, iar toate aceste trăiri şi prilejuri ale omului sunt înfăţişate în Psalmii lui David. De aceea, oricare dintre noi, creştinii, doritori să învăţăm cuvintele de rugăciune pentru fiecare stare a noastră, să începem a ne ruga cu Psalmii, căci astfel ne vom recunoaşte mai bine stările sufleteşti prin care trecem, iar rugăciunea noastră va fi plăcută înaintea lui Dumnezeu.

Pr. dr. Ioan IURCEA, Ruscova

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în paginile *Curierului ucrainean* revine, în exclusivitate, autorilor. Redacţia nu-şi asumă obligaţiile legate de conţinutul materialelor şi nu returnează articolele nepublicate.

CURIERUL UCRAINEAN

Strada Radu Popescu, nr. 15, sector 1, Bucureşti
Telefon: 021.222.0724,
Tel./fax: 021.222.0737
E-mail: curierul.ucrainean@uur.ro

Redactor-şef: Ioan Herbil

Redactor: Ştefania Pietreanu

Tehnoredactare şi culegere: Ştefania Pietreanu

Tiparul executat la Tipografia „RCR PRINT”
ISSN 1223-5210